

OKRĘGOWY OŚRODEK WYCHOWAWCZY
04-995 Warszawa; ul. Jachowicza 4
Tel. (22) 872-91-75, fax (22) 872-90-89
NIP 952-12-62-894. Regon 000-32-47-25
sekretariat@warszawa.oow.gov.pl
www.warszawa.oow.gov.pl

Warszawa, dnia 05.06.2025 r.

L.dz. *11161 25*.....

0.0800.1.2025

**Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich
Krajowy Mechanizm Prewencji Tortu
Al. Solidarności 77
00-090 Warszawa**

W odpowiedzi na zalecenia zawarte w Raporcie Krajowego Mechanizmu Prewencji Tortur z wizytacji Okręgowego Ośrodka Wychowawczego w Warszawie-Falenicy (KM VI. P.573.20.2024.ML) uprzejmie informuję o sposobie ich realizacji:

1.

Przeprowadzenie pilnych prac remontowych w celu poprawienia warunków bytowych w grupach wychowawczych, w szczególności w łazienkach;

Jak informowano w piśmie z dnia 21 października 2022 roku, dokonano podstawowych napraw w łazienkach w celu poprawienia warunków sanitarnych. Wymieniono brodzik na piętrze 1, pomalowano sufity we wszystkich trzech łazienkach. Problem z instalacją wodno-kanalizacyjną wpływa na fakt, że zacieki na sufitach pojawiają się po około półrocznym codziennym eksploataowaniu łazienek. Kwestie remontu tych pomieszczeń podnoszone były przez dyrektora na zebraniach zespołu doradczego wielokrotnie. Zgodnie z przepisami, aby przystąpić do remontu łazienek należy sporządzić kosztorys wstępny określający zakres prac oraz orientacyjną wycenę. Zarówno kosztorys jak i remont łazienek nie może być sfinansowany ze środków bieżących, czyli z zasobów budżetowych placówki. Zgodnie z nowymi przepisami środki na powyższe inwestycje muszą być specjalnie dedykowane na cel przez departament finansów. Planowane jest w tym roku wykonanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej na wykonanie remontu łazienek.

Malowanie całej placówki zostało zgłoszone wg nowych procedur do MS w dniu 29.04.2025 r. jako zaplanowana przez ośrodek inwestycja na 2026 rok. Przewidujemy, że usługa ta w całości może opiewać na sumę 700 tysięcy złotych.

Wymiana umeblowania w dwóch grupach wychowawczych to wysoki koszt, który na dzień dzisiejszy wykracza poza możliwości dedykowanego dla placówki budżetu (szczególnie w dobie trwających ale i czekających wydatków związanych z naprawą szkód po pożarze mającym miejsce w Ośrodku w dniu 5.01.2025 r.)

2.

wylączenie z użytku izby adaptacyjnej nr 2 zlokalizowanej w najniższej kondygnacji, do czasu przeprowadzenia remontu i dostosowania jej wyglądu i wyposażenia do wymogów wskazanych w art. 124 ust. 2 ustawy o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich, a także zapewnienia w niej swobodnego dostępu do toalety, analogicznie do warunków panujących w izbie adaptacyjnej nr 1;

Aktualnie od 3 miesięcy izba nie była użytkowana zgodnie z zaleceniem. Zdarzają się jednak sytuacje, w których istnieje trudność w całkowitym wyłączeniu izby adaptacyjnej nr 2 z użytkowania. W odosobnionym przypadku pełnego obłożenia wychowanek w pozostałych izbach, gdy nastąpi konieczność wyłączenia wychowanki z grupy z powodu jej zachowania zagrażającego jej bezpieczeństwu, nie ma możliwości umieszczenia nieletniej w innym miejscu. Obecnie jesteśmy na etapie poszukiwania firmy, która wykona projekt budowlany na przebudowę oceniając jednocześnie koszt wykonania takiego remontu.

3.

demontaż krat okiennych i drutu kolczastego w celu stworzenia w Ośrodku mniej opresyjnego środowiska, nieprzypojującego skojarzeń z systemem penitencjarnym;

Kraty w oknach budynku istnieją od pierwszego dnia przekazania go do użytkowania. Być może wywołują opresyjny charakter środowiska, stanowią jednak nieodzowny element bezpieczeństwa. Pragniemy zauważyć, że większość naszych wychowanek zostało skierowanych do ośrodka w związku z wielokrotnymi ucieczkami z innych placówek i instytucji. Zdajemy sobie sprawę, że to nie mury i nie druty kolczaste powinny determinować wybór pomiędzy pozostaniem w ośrodku czy potrzebą ucieczki a praca wychowawcza z podopiecznymi. Jednak w pierwszym okresie pobytu tzw. fazie buntu, wtedy gdy oddziaływania nasze mają jeszcze charakter wstępny, stanowią skuteczną barierę przed ucieczką a co za tym idzie kolejnym pobytem w środowisku zdeprawizowanym, niebezpiecznym, stanowiących dla młodych dziewcząt olbrzymie zagrożenie. W 2009 roku, ówczesny Dyrektor SdN i ZP podjął decyzję o demontażu krat w oknie w pokoju wychowawców na 1 piętrze. Trzykrotnie tą drogą uciekały wychowanki, narażając swoje zdrowie i życie (schodząc po gzymsie , trzymając się rynny i piorunochronu) a także narażając osoby odpowiedzialne za nieletnie na poniesienie konsekwencji służbowych i prawnych w przypadku nieszczęśliwego wypadku.

Po zaistniałych incydentach kraty powróciły na pierwotne miejsce. Nadmienię, że nasza była wychowanka (ZP) – [REDAKTOWANE], która została przeniesiona do innej w mniejszym stopniu zabezpieczonej placówki, skoczyła z okna na pierwszym piętrze, łamiąc przy tym obydwie nogi. Aktualnie nasze podopieczne, będące wychowankami OOW, mają za sobą doświadczenia wielu ekstremalnych ucieczek. Kraty zabezpieczają je przed takimi pokusami.

Patrząc na ten aspekt z innej strony – demontaż 158 krat, renowacja uszkodzeń elewacji budynku, generowałoby niewspółmiernie wysokie koszty (choćby w odniesieniu do realnie niezbędnych potrzeb w zakresie remontów).

Podobną optykę przyjąć można wobec zalecenia demontażu concertyny. W 2019 roku dyrektor otrzymała wyraźne polecenie założenia tego typu zabezpieczenia na mur okalający teren budynku, latarnie, drzewa od strony wewnętrznej sąsiadujące z murem. Koszt tej inwestycji był bardzo wysoki. Wobec zapytania MS skierowanego do wszystkich placówek dla nieletnich w sprawie zdjęcia concertyny jako zabezpieczenia, dyrektor przeprowadziła wśród wszystkich pracowników OOW ankietę w/w temacie, tylko jedna osoba pozytywnie wypowiedziała się w tej kwestii. Prawdą jest, że concertyna w pierwszym momencie przybycia nieletniej do ośrodka stanowi element destrukcyjnie wpływający na postrzeganie tego miejsca, jednak jest również sygnałem dla

nieletniej, że jej dotychczasowe postępowanie spowodowało zaostrzenie w stosunku do niej oddziaływań ze strony Sądu. Z czasem pobytu w ośrodku dziewczęta zdają się nie przywiązywać żadnej uwagi do w/w zabezpieczeń. Dzieci naszych podopiecznych faktycznie wychowują się w warunkach ograniczonej swobody jednak możliwość częstego opuszczania ośrodka przez młode mamy wraz z dziećmi, (spacer, żłobek, wycieczki, etc) pozwalają potęgować poczucie wolności zarówno u matek jak i ich dzieci.

4.

odstąpienie od instalacji monitoringu w sypialniach i łazienkach w grupach wychowawczych;

Po rozmowach mających miejsce na zakończenie wizytacji KMPT w dniu 7 listopada 2024r., dyrektor powzięła decyzję o odstąpieniu od instalacji monitoringu w łazienkach grup internatowych.

Zainstalowanie kamer w sypialniach wynikało z analizy ankiet bezpieczeństwa przeprowadzanych wśród wychowanek, które wielokrotnie wskazywały sypialnie jako miejsca w których dochodzi do aktów przemocy rówieśniczej. Podobne spostrzeżenia mieli pracownicy pedagogiczni zatrudnieni w internacie. Wychowanki z pełnym zrozumieniem przyjęły decyzję dyrekcji o wprowadzeniu monitoringu w sypialniach. W związku z krótkim okresem rejestrowania obrazu wizyjnego w sypialniach, nie mamy jeszcze bieżących informacji, czy ta forma zabezpieczenia ograniczyła czy wyeliminowała, zachowania przemocowe. Planujemy przeprowadzenie stosownej ankiety z początkiem kolejnego roku kalendarzowego.

Należy podkreślić, że podgląd z kamer umieszczonych w sypialniach wychowanek jest „ukryty”, co znaczy, że nie jest wyeksponowany na ekranach monitorów pracowników ochrony. Jest on wykorzystywany w sytuacjach wymagających czasowego monitorowania zachowań nieletnich, czy dotarcia do zgłoszonych sytuacji łamania regulaminu przez wychowanki mającego miejsca właśnie w sypialniach. Nikt z pracowników ochrony podczas kontroli obrazu wizyjnego – bez wyraźnego polecenia przełożonych, lub wychowawcy nie ma prawa uwypuklenia obrazu z sypialni na pierwszym planie monitora.

Oddzielną kwestią jest zainstalowany monitoring w sypialniach w grupie matek z dziećmi. Wynika on z potrzeby nieustannego monitorowania zachowań młodych matek pod kątem zapewnienia bezpieczeństwa swoim dzieciom.

5.

zawiadamianie właściwego miejscowo sądu rodzinnego o każdym przypadku umieszczenia nieletniej w izbie adaptacyjnej na podstawie art. 126 ust. 1 pkt 1 lub 2 u.w.r.n.;

Z większą uwagą sporządzane będą wszelkie pisma informujące właściwy Sąd oraz opiekuna prawnego nieletniej w związku z umieszczeniem wychowanki w izbie adaptacyjnej zgodnie z art. 125 u.w.i.r.n.

6.

zapewnienie, aby rejestr umieszczenia w izbie adaptacyjnej prowadzony był w sposób rzetelny, wyczerpujący, w szczególności dostarczający informacji dotyczących przyczyn umieszczenia w izbie;

Dołożone zostaną starania aby przyczyna umieszczenia podopiecznej w izbie adaptacyjnej była zdefiniowana, zapisana we właściwy sposób i we właściwym miejscu. Wszystkie wpisy były czytelne, rzetelne i w sposób wyczerpujący dostarczały informacji dotyczących umieszczenia podopiecznej w izbie adaptacyjnej oraz jej tam pobytu.

7.

wyodrębnienie dokumentacji medycznej z akt osobowych wychowanków i przechowywanie jej w miejscu zabezpieczonym przed dostępem osób niepowołanych;

Dokumentacja medyczna zgodnie z zaleceniami została wyodrębniona z akt osobowych wychowanek i znajduje się w gabinecie lekarskim przy kartach zdrowia nieletnich

8.

przechowywanie spisów przyjmowanych leków oraz wszelkich innych danych wrażliwych dotyczących wychowanek w miejscu niedostępnym dla osób nienależących do personelu medycznego;

Spis przyjmowanych leków, znajdujący się w gabinecie lekarskim w miejscu ogólnie dostępnym, został zdjęty. Wypisy ze szpitala i inna dokumentacja dotycząca badań wychowanek została usunięta z akt osobowych dziewcząt.

9.

przypomnienie pracownikom medycznym o konieczności szczegółowej rejestracji obrażeń, obejmującej dokładny opis, możliwe okoliczności powstania obrażenia, a także wszelkie oświadczenia nieletniego w tym zakresie;

Przeprowadzono rozmowę w w/w zakresie z referentem legitymującym się uprawnieniami opiekuna medycznego, któremu powierzono w/w zadania.

10.

wykonywanie zdjęć obrażeń i włączanie ich do dokumentacji medycznej;

Przy stwierdzonych obrażeniach u nieletnich, wykonywane będą zdjęcia dokumentujące te obrażenia i włączane do dokumentacji medycznej wychowanek.

11.

zwrócenie uwagi, aby wykonywane fotografie obrażeń były wyraźne i dokładnie dokumentowały stan skóry wychowanki; przy wykonywaniu zdjęcia należy użyć taśmy mierniczej, linijki lub w razie konieczności innego przedmiotu pozwalającego na ocenę wielkości danego obrażenia;

Zadanie to powierzono referentowi, legitymującemu się uprawnieniami opiekuna medycznego, z naciskiem na wdrożenie w bieżącej pracy w/w zaleceń.

12.

przechowywanie zdjęć obrażeń w dokumentacji medycznej wychowanek;

Aktualnie, wszelkie zdjęcia obrażeń przechowywane są w dokumentacji medycznej wychowanek.

13.

stworzenie pomieszczenia umożliwiającego realizowanie odwiedzin bez obecności osób postronnych;

W ośrodku poza holem przeznaczonym na odwiedziny (monitorowanym) oraz salą gimnastyczną (monitorowaną) w których dzięki monitoringowi nie ma konieczności obecności fizycznej pracownika ochrony, nie dysponujemy żadnymi innymi pomieszczeniami, które moglibyśmy dedykować takiemu rozwiązaniu. Każde z dostępnych pomieszczeń ma swoje przeznaczenie (wspólne pokoje pracownicze, sypialnie wychowanek, itd.).

14.

umożliwienie wychowankom wykonywania połączeń telefonicznych oraz zagwarantowanie, by ograniczenia w kontakcie wychowanek ze światem zewnętrznym wprowadzane były z uwzględnieniem zasad indywidualizacji i proporcjonalności;

Art. 197.1.4) ustawy z dnia 9 czerwca 2022 roku w sprawie wspierania i resocjalizacji nieletnich, mówi, że nagrodą dla wychowanki jest zezwolenie na rozmowę telefoniczną na koszt oow.

Art. 197.3 podkreśla, że nagroda ta nieletniemu wobec którego toczy się postępowanie w związku z dopuszczeniem się czynu zabronionego, może być udzielona za zgodą organu prowadzącego.

Takiej nagrody udziela podopiecznej dyrektor. Wnioski nagrodowe są rejestrowane w Księdze nagród. Wówczas, podopieczna za wiedzą i zgodą przełożonych może zadzwonić do wybranej osoby. Połączenia te nadzorują kierownik internatu oraz pedagog. Rozmowa może trwać 15 min. Inną formą kontaktowania się wychowanek ze środowiskiem zewnętrznym jest umożliwienie rozmów telefonicznych przychodzących z zewnątrz. Każda wychowanka proszona jest do telefonu w przypadku, gdy rozmówca jest osobą na rozmowę z którą zgodę wyraził prawny opiekun. Taka rozmowa może trwać do 15 min, liczba telefonów dziennie do tej samej osoby jest ograniczona do dwóch. Rozmowy telefoniczne w internacie mogą się odbywać w dni powszednie od godz. 18.00 do 21.00, w dni wolne od nauki od 12.00 do 21.00.

W sytuacjach trudnych dla wychowanki (obniżony nastrój, tęsknota za najbliższymi, konieczność przekazania ważnej wiadomości rodzicom, rodzeństwu) każdorazowo otrzymuje ona taką zgodę na połączenie telefoniczne.

15.

odstąpienie od praktyki uczestniczenia pracowniczek zespołu psychologiczno - pedagogicznego w czynnościach kontrolnych, w szczególności kontroli osobistej czy badaniu na obecność substancji psychoaktywnych;

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 15 września 2022 r. w sprawie szczegółowego sposobu przeprowadzania kontroli osobistej nieletnich oraz określenia wzoru protokołu tej kontroli. § 3. 4. „ (...) W kontroli uczestniczy co najmniej dwóch pracowników przeprowadzających kontrolę”. Często właśnie tą drugą osobą jest pracownik zespołu p p-p (w czasie gdy pielęgniarka lub pracownik ochrony są z nieletnią poza ośrodkiem, lub w godzinach popołudniowych). Nierzadko, to psycholog poproszony jest o przeprowadzenie kontroli, by nauczyciel prowadzący lekcję z 12 uczennicami, nie musiał jej przerywać. Na pewno zgodnie z zaleceniem, dyrektor zorganizuje taki przydział obowiązków by unikać uczestniczenia pracowniczek zespołu p p-p w czynnościach kontrolnych.

16.

zatrudnienie kolejnych pracowniczek ochrony w liczbie zapewniającej obecność jednej pracowniczki w trakcie każdej zmiany;

Zgodnie z rekomendacjami DWOiP, harmonogram pracy pracowników ochrony w placówce został ułożony w sposób zapewniający w większości dni w miesiącu obecność jednej kobiety na zmianie. Aktualnie nie prowadzimy rekrutacji na stanowisko pracownika ochrony w związku z wykorzystaniem pełnego zasobu etatowego. Nikt również z tej grupy pracowników nie planuje przejścia na emeryturę.

17.

zapewnienie obecności co najmniej dwóch wychowawców w ciągu nocy;

Z uwagi na wytyczne otrzymane z MS, a dotyczące organizacji roku szkolnego w ośrodku, nie mamy możliwości zatrudnienia dwóch wychowawców w ciągu nocy. Tylko w szczególnie uzasadnionych przypadkach, jeśli przemawiają za tym względy organizacyjne, wychowawcze i zapewnienie bezpieczeństwa, dyrektor po uzyskaniu zgody Dyrektora Departamentu Wykonania Orzeczeń i Probacji, może zaplanować dwuosobową opiekę wychowawczą w nocy.

W dniu, kiedy wychowanka po raz pierwszy przyjeżdża do ośrodka ze swoim dzieckiem, dyrektor występuje do DWOiP z prośbą o dodatkową opiekę wychowawczą w nocy. Zawsze taka zgoda była wydana.

18.

zniesienie zakazu wspólnego spania nieletnich matek ze swoimi dziećmi;

W kontekście OOW, gdzie młode mamy przebywają razem ze swoimi dziećmi, istnieją szczególne względy bezpieczeństwa dla których została podjęta decyzja zakazu wspólnego spania nieletnich matek ze swoimi dziećmi. Wspólne spanie zwiększa ryzyko uduszenia, przygniecenia lub SIDS (nagłej śmierci łóżeczkowej), szczególnie w warunkach, gdzie łóżka są dostosowane do jednej osoby. Młode matki, mogą nie mieć pełnej świadomości ryzyka lub nie reagować odpowiednio w przypadku zagrożenia. Nie rzadko matki przyjmują zlecone przez lekarza psychiatrę leki nasenne. Ośrodek ma obowiązek zapewnić bezpieczeństwo dzieciom – również tym najmłodszym. W przypadku jakiegokolwiek incydentu odpowiedzialność prawna i moralna będzie spoczywać na ośrodku, który nie zapobiegł w czasie niebezpiecznej praktyce.

19.

pouczanie nieletnich, przy okazji kontroli osobistej, zgodnie z art. 119 ust. 10 u.w.r.n.;

Każda wychowanka będzie każdorazowo pouczana, przy okazji kontroli osobistej zgodnie z w/w przepisami.

20.

odnotowywanie wszelkich skarg, próśb czy wniosków zgłaszanych przez wychowanki w prowadzonym w placówce rejestrze;

Dyrektor dołoży starań by „Rejestr skarg/wniosków/zażaleń/próśb wychowanek OOW w Warszawie Falenicy” był prowadzony na bieżąco.

21.

włączenie do programów szkoleniowych pracowników pedagogicznych oraz pracowników ochrony zagadnień tematycznych związanych z: komunikacją interpersonalną, umiejętnością radzenia sobie w sytuacjach trudnych i konfliktowych, przeciwdziałaniem wypaleniu zawodowemu oraz międzynarodowymi standardami ochrony praw człowieka i praw dziecka (w tym Reguł z Hawany);

W dniu 15 stycznia 2025 r. odbyło się szkolenie dla pracowników ochrony i wychowawców dotyczące zasad postępowania z nieletnimi w sytuacjach trudnych.

W dniu 20 marca 2025 r. odbyła się szkoleniowa Rada Ośrodka Warsztaty z zakresu wczesnego rozpoznawania pierwszych symptomów wskazujących na możliwość wystąpienia wydarzenia nadzwyczajnego oraz praktyczne szkolenie dla pracowników ochrony i części kadry wychowawców w temacie bezpieczeństwa i przestrzegania procedur.

W dniu 16 czerwca 2025 r. odbędzie się szkolenie w temacie „Środki przymusu bezpośredniego – stosowanie i dokumentowanie w okręgowych ośrodkach wychowawczych”.

Szkolenia kadry w temacie *przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu i międzynarodowych standardów ochrony praw człowieka i praw dziecka*, zaplanowane zostaną w planie pracy ośrodka w roku szkolnym 2025/2026

22.

załączenie do dokumentu i/lub przygotowanie harmonogramu szkoleń uzupełniających dla personelu i realizującego zapis oznaczony w SOM cyfrą rzymską XXII, który zobowiązuje Ośrodek do regularnego szkolenia personelu we wskazanych tam zakresach;

Najbliższe szkolenie w zakresie rozpoznawania czynników ryzyka zagrożenia dobra dziecka oraz symptomów krzywdzenia dzieci, zaplanowane jest na październik 2025 r. Harmonogram szkoleń zostanie opracowany.

23.

przeszkolenie pracowników z praktycznego stosowania Protokołu stambulskiego;

Na dzień 16 czerwca 2025 r. zaplanowana jest Szkoleniowa Rada Ośrodka w temacie *przeszkolenia pracowników z praktycznego stosowania Protokołu stambulskiego*. Przeprowadzona zostanie przez prawnika. Zostanie ona przeprowadzona przez prawnika.

24.

uzupełnienie akt osobowych pracowników o oświadczenia wskazane w art. 21 ustawy o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczości na tle seksualnym i ochronie małoletnich oraz uzupełnienie brakującego oświadczenia o zapoznaniu się ze Standardami Ochrony Małoletnich obowiązującymi w placówce;

Akta osobowe zostały uzupełnione o w/w dokumenty.

25.

wprowadzenie do Standardów Ochrony Małoletnich wymogu, aby w stosunku do podmiotów zewnętrznych, które nie są zobowiązane do wdrożenia SOM, przed podjęciem współpracy zapewnić dopełnienie formalności określonych w pkt. 91 raportu;

Współpraca z podmiotami zewnętrznymi oparta jest na pozyskiwaniu przez dyrektora wymaganych dokumentów oraz przedstawieniu do zapoznania wdrożonych SOM by osoba ta mogła podpisać skróconą wersję w/w.

26.

uzupełnienie Standardów Ochrony Małoletnich o załącznik zawierający listę czynników ryzyka adekwatną do sytuacji wychowanek OOW, na które personel powinien zwracać szczególną uwagę;

27.

przeredagowanie Standardów Ochrony Małoletnich w celu większego dostosowania SOM do specyfiki placówki i uwzględnienia potrzeb wychowanek i konkretnych grup personelu

Rok funkcjonowania opartego na Standardach Ochrony Małoletnich pokazał, że istniejące Standardy Ochrony Małoletnich w naszym Ośrodku będą musiały ulec niewielkiej modyfikacji także w kierunkach wskazanych przez pracowników KMPT. W związku z tym standardy zostaną uzupełnione także o załącznik zawierający listę czynników ryzyka adekwatnych do sytuacji

naszych wychowanków, który będzie miał na celu zwiększenie czujności personelu i skuteczniejsze identyfikowanie sytuacji zagrażających bezpieczeństwu małoletnich.

28.

ujednoczenie Standardów Ochrony Małoletnich w celu przejrzystego określenia procedury interweniowania w przypadku każdego zgłoszenia dotyczącego krzywdzenia dziecka niezależnie od osoby dokonującej zgłoszenia, w szczególności przez precyzyjne wskazanie osób odpowiedzialnych za podejmowanie poszczególnych kroków określonych w SOM.

W odpowiedzi na zalecenie dotyczące konieczności ujednoczenia Standardów Ochrony Małoletnich w zakresie jasnego i przejrzystego określenia procedury interweniowania w przypadku każdego zgłoszenia dotyczącego krzywdzenia dziecka – niezależnie od osoby dokonującej zgłoszenia – informuję, że:

zostaną wprowadzone zmiany do dokumentu Standardów Ochrony Małoletnich, mające na celu:

- ujednoczenie procedury postępowania interwencyjnego w przypadku każdego rodzaju zgłoszenia, niezależnie od tego, czy pochodzi ono od pracownika placówki, innego wychowanka, rodzica, osoby postronnej czy instytucji zewnętrznej.
- szczegółowe wskazanie osób odpowiedzialnych za podejmowanie poszczególnych działań w ramach procedury,
- zaktualizowana wersja Standardów Ochrony Małoletnich wraz z aneksami zostanie przedstawiona wszystkim pracownikom Ośrodka.

Ponadto, na podstawie art. 20 OPCAT, Krajowy Mechanizm Prewencji Tortur zwraca się do Dyrektorki Okręgowego Ośrodka Wychowawczego w Falenicy o udzielenie informacji, o których mowa w pkt. 83 raportu.

Mimo aktywnych poszukiwań pielęgniarki, żadna z kandydatek nie zdecydowała się na pracę na tym stanowisku w OOW z uwagi na zbyt niskie uposażenie, stanowiące połowę oferowanego na tym samym stanowisku w placówkach podległych NFZ. Ostatnia z kandydatek pochodzenia ukraińskiego, nie spełniała wymagań formalnych (brak możliwości podjęcia samodzielnych czynności na stanowisku pielęgniarki z uwagi na przerwę w wykonywanym zawodzie dłużej niż 5 lat).

W dniu 17 lutego 2025 r. został zatrudniony w ośrodku pracownik z uprawnieniami opiekuna medycznego. Z uwagi na brak możliwości prawnych do zatrudnienia osoby na stanowisku o takiej nazwie (placówka nie jest instytucją prowadzoną przez NFZ), piastuje stanowisko referenta legitymującego się uprawnieniami w kierunku opiekuna medycznego.

W przyszłym roku szkolnym dyrektor planuje zatrudnienie komercyjnej pielęgniarki na kilka godzin w tygodniu.

W powierzeniu

DYREKTOR
OKRĘGOWEGO OŚRODKA WYCHOWAWCZEGO

mgr *Janna Szostak*

Warszawa, 13-03-2026 r.

**BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH**

Krajowy Mechanizm Prewencji Tortur

KMP.573.20.2024.KB

Pani

Joanna Szostak

**Dyrektor Okręgowego
Ośrodka Wychowawczego
w Warszawie Falenicy**

Szanowna Pani Dyrektor,

w nawiązaniu do pisma z dnia 5 czerwca 2025 r., L.dz. 1116/25, uprzejmie dziękuję za przedstawienie stanowiska w zakresie realizacji zaleceń Krajowego Mechanizmu Prewencji Tortur (KMPT), wskazanych w raporcie z wizytacji Okręgowego Ośrodka Wychowawczego w Warszawie Falenicy.

Na wstępie pragnę podkreślić, że wdrożenie zaleceń KMPT daje szansę na zminimalizowanie ryzyka niewłaściwego traktowania podopiecznych, służy poprawie standardów pracy personelu oraz budowie kultury instytucjonalnej, skoncentrowanej na ochronie praw człowieka. Dlatego też cieszę się, że wyraziła Pani gotowość wprowadzenia ulepszeń, stosownie do kierunku zaproponowanego przez KMPT.

Po analizie uzyskanej odpowiedzi na raport, Krajowy Mechanizm widzi potrzebę uszczegółowienia otrzymanych informacji. Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 20 i art. 22 Protokołu fakultatywnego do Konwencji w sprawie zakazu stosowania tortur oraz innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania (Dz. U. z 2007 r. Nr 30, poz. 192) w zw. z art. 1 ust. 4 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku

Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2024 r., poz. 1264 ze zm.), zwracam się z uprzejmą prośbą o udzielenie odpowiedzi na następujące pytania:

1. Jakie prace remontowe zostały przeprowadzone w placówce od czasu ostatniej korespondencji oraz jakie zostały zaplanowane w najbliższej przyszłości?
2. Czy izba adaptacyjna nr 2 zlokalizowanej w najniższej kondygnacji budynku pozostaje wyłączona z użytkowania?
3. Czy wprowadzono w OOW zmiany organizacyjne, infrastrukturalne lub inne po wizytacji KMPT w celu zminimalizowania izolacyjnego charakteru placówki? Czy w najbliższym czasie planowane są modyfikacje w tym zakresie, a jeśli tak – na czym będą polegały.
4. Czy w placówce przeprowadzono analizy mające na celu ocenę czy zastosowane środki w postaci kamer w sypialniach przyczyniły się do ograniczenia bądź wyeliminowania zachowań przemocowych wśród nieletnich w tych pomieszczeniach?
5. Czy pracownicy zespołu psychologiczno-pedagogicznego uczestniczą w kontroli osobistej wychowanek bądź badaniu na obecność substancji psychoaktywnych?
6. Czy każdorazowo zapewniona jest obecność co najmniej jednej pracownicy ochrony na zmianie?
7. Czy nadal brak jest możliwości zapewnienia obsady więcej niż jednego wychowawcy w porze nocnej (z wyjątkiem sytuacji przyjęcia wychowanki z dzieckiem)? Jeżeli ograniczenia te wynikają z wytycznych Ministerstwa Sprawiedliwości, uprzejmie proszę o przekazanie kopii dokumentów.
8. Czy personel Ośrodka zrealizował zaplanowane szkolenia ze środków przymusu bezpośredniego, rozpoznawania czynników ryzyka zagrożonego dobra dziecka, symptomów krzywdzenia dzieci oraz Protokołu stambulskiego? Jeśli tak, proszę o wskazanie liczby przeszkolonych pracowników oraz terminów szkoleń. Uprzejmie proszę również o przekazanie harmonogramu szkoleń zaplanowanych na rok 2026.

9. Czy stanowisko pielęgniarki zostało obsadzone? Jeżeli nie, proszę o wskazanie przyczyn oraz informacji o podjętych działaniach rekrutacyjnych.

Ponadto uprzejmie proszę o przesłanie aktualnej wersji Standardów Ochrony Małoletnich po zmianach o których wspominała Pani w odpowiedzi na raport.

Na podstawie art. 17 ust 1 pkt 2 ustawy o Rzeczniku Praw Obywatelskich, uprzejmie proszę o przesłanie powyższych informacji, w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego pisma.

Z poważaniem

Rafał Kulas

Dyrektor Zespołu

/-wydano i podpisano elektronicznie/

OKRĘGOWY OŚRODEK WYCHOWAWCZY
04-995 Warszawa; ul. Jachowicza 4
Tel. (22) 872-91-75, fax (22) 872-90-89
NIP 952-12-62-894. Regon 000-32-47-25
sekretariat@warszawa.oow.gov.pl
www.warszawa.oow.gov.pl

Warszawa, dnia 16.04.2026 r.

L.dz. 467/26
D.0800.1.2025

Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich
Krajowy Mechanizm Prewencji Tortur
Al. Solidarności 77
00-090 Warszawa

Skonany Paweł Ryndkowski

W odpowiedzi na pismo z dnia 13.03.2026 r. Biura Rzecznika - Krajowy Mechanizm Prewencji Tortur (KM VI. P.573.20.2024.ML) uprzejmie uszczegóławiam odpowiedzi na poniższe pytania:

1. *Jakie prace remontowe zostały przeprowadzone w placówce od czasu ostatniej korespondencji oraz jakie zostały zaplanowane w najbliższej przyszłości?*

Wykonane prace remontowe w ośrodku (w budynku i poza budynkiem) od czerwca 2025 roku:

1. *Wykonanie ogrodzenia z siatki ogrodzeniowej na słupkach metalowych wraz z bramą przesuwaną i furtką wypełnioną siatką ogrodzeniową.*
Okres realizacji 20.05.2025 – 11.07.2025
2. *Malowanie pomieszczenia nr 97 (pokój kierownika internatu)*
Okres realizacji: 22.07.2025
3. *Malowanie kuchni grupy wychowawczej (pomieszczenie nr 50)*
Okres realizacji: 28.07.2025
4. *Wykonanie remontu, wykonanie i montaż mebli oraz zakup i montaż wyposażenia AGD do kuchni grupy wychowawczej na parterze (pomieszczenie nr 50)*
Okres realizacji 31.07.2025 – 19.09.2025
5. *Wykonanie malowania ścian i sufitów, wypełnienie ubytków, demontaż wykładziny ze ścian w izbie adaptacyjnej nr 2 (pomieszczenie nr 21) oraz malowanie dwóch sypialni grupy wychowawczej (pomieszczenia nr 70 i nr 73)*
Okres realizacji: 08.08.2025 – 29.08.2025
6. *Usługa położenia tapety na ścianę w izbie adaptacyjnej nr 2 (pomieszczenie 21)*
Okres realizacji: 15.09.2025 – 30.09.2025
7. *Malowanie sufitu w sypialni grupy wychowawczej (pomieszczenie nr 34)*
Okres realizacji: 24.09.2025
8. *Odnowienie klatki schodowej w budynku*

Okres realizacji: 22.10.2025 – 15.12.2025

9. *Wykonanie remontu bramy wjazdowej głównej wraz z furtką znajdującą się na terenie*

Okres realizacji: 22.10.2025 – 30.11.2025

10. *Wykonanie remontu łazienki grupy internatowej II stałej grupy wychowawczej umieszczonej na I piętrze budynku (pomieszczenie nr 67)*

Okres realizacji: 22.10.2025 – 15.12.2025

Planowane prace remontowe w ośrodku (w budynku i poza budynkiem) w roku 2026

1. Wykonanie remontu po pożarze poddasza budynku
2. Modernizacja kotłowni gazowej w budynku
3. Malowanie wszystkich pomieszczeń w budynku
4. Wymiana nawierzchni boiska dużego na terenie

2. *Czy izba adaptacyjna nr 2 zlokalizowana w najniższej kondygnacji budynku pozostaje wyłączona z użytkowania?*

We wrześniu zakończyły się prace remontowe w izbie adaptacyjnej nr 2. Zdjęto wyciszającą i zabezpieczającą wykładzinę ze ścian, pomalowano ściany i sufit pomieszczenia na biały kolor, na jednej ścianie położono pogodną tapetę z obrazem w kolorach sprzyjających dobremu nastrojowi osób przebywających w izbie, zakupiono kolorowy koc, poduszkę, etc. ocieplając wizerunek pomieszczenia.

Od października kilkakrotnie izba była użytkowana.

Nie udało się zrealizować wybudowania w izbie łazienki z uwagi na wysokie koszty projektowanej wyceny. Remont ten pozostaje w planach przy sprzyjającym budżecie na ten cel.

3. *Czy przeprowadzono w OOW zmiany organizacyjne, infrastrukturalne lub inne po wizycie KMPT w celu zminimalizowania izolacyjnego charakteru placówki? Czy w najbliższym czasie planowane są modyfikacje w tym zakresie, a jeśli tak – na czym będą polegały?*

W placówce nie zostały wykonane zmiany infrastrukturalne. W najbliższym czasie nie są one planowane.

4. *Czy w placówce przeprowadzono analizy mające na celu ocenę czy zastosowane środki w postaci kamer w sypialniach przyczyniły się do ograniczenia bądź wyeliminowania zachowań przemocowych wśród nieletnich w tych pomieszczeniach?*

W ośrodku przeprowadzono „Ankieta poczucia bezpieczeństwa” obejmującą okres I-go semestru roku szkolnego 2025/2026. W badaniu wzięło udział 27 wychowanków.

W ankiecie to pytanie nr.11 brzmiało:

„Czy zamontowanie kamer w sypialniach zwiększyło Twoje poczucie bezpieczeństwa?” Możliwe odpowiedzi: tak/ nie.

Rozkład odpowiedzi wyglądał następująco:

Tak: 3 osoby (11,1%)

Nie: 23 osoby (85.2%)

Brak odpowiedzi: 1 osoba (3,7%)

Wniosek z przeprowadzonego badania jest jednoznaczny: zamontowanie kamer w sypialniach nie zwiększyło poczucia bezpieczeństwa wychowanek.

Jednocześnie w tej samej ankiecie **pytanie nr. 2** brzmiało:

„W skali 1-5 wskaż jak bezpiecznie czujesz się w ośrodku?”

Możliwe odpowiedzi:

1. Czuję się w pełni bezpiecznie
2. Raczej czuję się bezpiecznie
3. Nigdy się nad tym nie zastanawiałam
4. Czasem czuję się zagrożona
5. Stale czuję się zagrożona

Rozkład odpowiedzi wyglądał następująco:

1. Czuję się w pełni bezpiecznie: 15 osób (55, 6%)
2. Raczej czuję się bezpiecznie: 4 osoby (14,8%)
3. Nigdy się nad tym nie zastanawiałam: 4 osoby (14,8%)
4. Czasem czuję się zagrożona: 3 osoby (11,1%)
5. Stale czuję się zagrożona: 1 osoba (3,7%)

W zależności od udzielonej odpowiedzi kolejne **pytanie nr 3** miało następującą treść:

„Jeżeli w pytaniu nr 2 zaznaczyłaś odpowiedzi od 2 do 5, w tym pytaniu podkreśl właściwą odpowiedź, w jakiej sytuacji i gdzie czułaś się zagrożona”: Odpowiedzi to:

a) w grupie internatowej

-korytarz
-sypialnie
-świetlica

b) w szkole

-korytarze
-klasa
-łazienka

c)w warsztatach

-korytarze
-pracownie
- łazienka

d) Inne miejsca w ośrodku

e) Inne miejsca poza budynkiem

Rozkład odpowiedzi wyglądał następująco:

W szkole - łazienka: 2 osoby (7,4%)

- korytarze: 1 osoba (3,7%)

W warsztatach szkolnych:

- łazienka 1 osoba (3,7%)

W grupie internatowej

- korytarz: 1 osoba (3,7%)

Należy zauważyć, że żadna z wychowanek nie określiła sypialni jako miejsca, w którym nie czuje się bezpiecznie. A zatem należy wnioskować, że zamontowanie kamer w sypialniach w 100% zwiększyło poczucie bezpieczeństwa wychowanek i odniosło zamierzony efekt. Warto wspomnieć, że kamery zostały zainstalowane w sypialniach w wyniku przeprowadzanych w poprzednich latach „Ankiety poczucia bezpieczeństwa” w których to wychowanki, właśnie sypialnie wskazywały jako miejsce odbierające im poczucie bezpieczeństwa.

Warto podkreślić, że zamontowanie kamer w sypialniach ma jeszcze jeden wymierny efekt, pozwala na odtworzenie i przeanalizowanie potencjalnej sytuacji zagrożenia wychowanek lub mających tam miejsce aktów przemocy. Obecnie, zamontowane kamery pełnią funkcję profilaktyczną i prewencyjną w systemie szerokich oddziaływań wychowawczych i resocjalizacyjnych prowadzonych w ośrodku.

Odnosząc się do wyników badania dot. pytania nr 11 uważamy, że, odpowiedzi nie odnoszą się do poczucia bezpieczeństwa dziewcząt a raczej do braku akceptacji z ich strony prowadzonej kontroli. Zdajemy sobie sprawę z faktu, że stała obserwacja wprowadza niewątpliwy dyskomfort w trakcie pobytu w sypialniach zwłaszcza w sytuacjach higienicznych. Uczulamy podopieczne, aby wszystkie czynności związane z zachowaniem intymności przeprowadzały w łazience lub innych miejscach pozbawionych monitoringu.

Uważamy, że w sytuacji zapewnienia bezpieczeństwa i samego poczucia bezpieczeństwa wychowanek, monitoring w sypialniach przyniósł oczekiwany efekt.

5. Czy w pracownicy zespołu pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczestniczą w kontroli osobistej wychowanek bądź badaniu na obecność substancji psychoaktywnych

W związku z niemożliwością zapewnienia obsady kobiecej zarówno ze strony pedagogów jak i pracowników ochrony każdego dnia, zdarzają się sytuacje, gdy pracownicy zespołu psychologiczno-pedagogicznego uczestniczą w kontroli osobistej wychowanek bądź badaniu na obecność substancji psychoaktywnych.

Mając jednak na względzie zalecenia pokontrolne KMPT, staramy się wyeliminować tę praktykę w zupełności. W wykonywaniu w/w procedur pracownicy zespołu p p-p są tylko osobami towarzyszącymi pracownikom przeprowadzającym kontrolę osobistą bądź badanie na obecność substancji psychoaktywnych.

Niestety, ze względu na bardzo częste wyjścia wychowanek poza teren ośrodka w ramach zgody na czasowe opuszczenie ośrodka (treningi fitness, kontynuowanie nauki w środowisku otwartym w systemie zaocznym, samodzielne zakupy, codzienne zaprowadzanie i odbieranie dzieci ze żłobka), czasami niezaplanowane a wynikające z nagłej potrzeby (praca zawodowa, samodzielne wyjścia do lekarzy specjalistów), nie jest możliwe takie ułożenie harmonogramu pracy pedagogów i pracowników ochrony płci żeńskiej aby wykonywane proceduralne czynności mogły być przeprowadzane bez obecności pracowników zespołu p p-p.

6. Czy każdorazowo zapewniona jest obecność co najmniej jednej pracownicy ochrony na zmianie?

Obecnie w Okręgowym Ośrodku Wychowawczym w Warszawie Falenicy zatrudnionych jest 12 pracowników ochrony w tym trzy kobiety. Pracownicy ochrony pracują w systemie 12

godzinnych dyżurów w godzinach 6.30-18.30 oraz 18.30- 6.30. W związku z potrzebą wypracowania każdorazowo innego limitu godzin przypadającego na każdego pracownika w poszczególnych miesiącach, nie ma możliwości zapewnienia obsady kobiecej na każdym z 60/62 dyżurów w ciągu miesiąca, biorąc pod uwagę dyżury zarówno dzienne jak i obsadę nocną. Grafiki pracy pracowników ochrony jest tak układany, aby pracownicy ochrony – kobiety, nie dublowały się na jednym dyżurze, pracowały pojedynczo, uzupełniając obsadę męską. Obecnie w każdym miesiącu przez pracownice ochrony obstawionych jest około 42 dyżury z 62 zarówno w dzień jak i w nocy (przy pełnej dyspozycyjności pracownic). W marcu 2026 r. miał miejsce nabór na stanowisko pracownika ochrony w ramach zastępstwa za nieobecnego pracownika. Wśród kandydatów zgłosiła się jedna kobieta. Po kilkugodzinnym próbnym dyżurze, podjęła decyzję o rezygnacji ze współpracy.

7. Czy nadal brak jest możliwości zapewnienia obsady więcej niż jednego wychowawcy w porze nocnej (z wyjątkiem sytuacji przyjęcia wychowanki z dzieckiem)? Jeżeli ograniczenia wynikają z wytycznych Ministerstwa Sprawiedliwości, uprzejmie proszę o przekazanie kopii dokumentów.

W dalszym ciągu organizacja pracy Ośrodka nie przewiduje wzmocnienia obsady wychowawczej w nocy o kolejnego pracownika pedagogicznego. Regulują to *Wytyczne do organizacji roku szkolnego 2025/2026 w oow, zp i sdn z dnia 08 maja 2025 r.* (w załączeniu str. 3 i 4 pkt 2) .

8. Czy personel Ośrodka zrealizował zaplanowane szkolenia ze środków przymusu bezpośredniego, rozpoznawania czynników ryzyka zagrożonego dobra dziecka, symptomów krzywdzenia dziecka oraz Protokołu stambulskiego? Jeśli tak, proszę o wskazanie liczby przeszkolonych pracowników oraz terminów szkoleń. Uprzejmie proszę o przekazanie harmonogramu szkoleń zaplanowanych na rok 2026.

W dniu 16 czerwca 2025 r. odbyły się szkolenia przeprowadzone przez radcę prawnego p. [REDAKTOWANO] w temacie:

- „Środki przymusu bezpośredniego – stosowanie i dokumentowanie w okręgowych ośrodkach wychowawczych”. (46 osób)
- „Przeszkolenie z praktycznego stosowania Protokołu stambulskiego w zakresie prawidłowego dokumentowania obrażeń nieletnich” (30 osób)

W dniu 29 sierpnia 2025 r. pani [REDAKTOWANO] – psycholog, przeprowadziła szkolenie dla pracowników pedagogicznych w temacie:

- „Radzenie sobie z trudnymi emocjami nieletnich” (24 osoby)
- oraz dla pracowników ochrony w dniu 8 września 2025 r. (11 osób)

W dniu 8 października 2025 r. miało miejsce szkolenie warsztatowe Rady Ośrodka w temacie:

- „Dbanie o dobrostan jako przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu: przeprowadzone przez certyfikowanych terapeutów p. [REDAKTOWANO] oraz [REDAKTOWANO] (27 osób)

W dniu 9 lutego 2026 roku miało miejsce szkolenie dla pracowników ochrony i części kadry pedagogicznej przeprowadzone przez [REDAKTOWANO] w obszarze:

- „Przypomnienie zasad postępowania z nieletnimi w sytuacjach trudnych, treningu zachowań w sytuacjach wydarzeń nadzwyczajnych], zagadnień związanych z interwencją i podejmowaniem czynności zapobiegawczych” (17 osób)

Zaplanowana tematyka Szkoleniowych Rad Ośrodka na rok 2026:

1. BHP w pracy z małymi dziećmi
 2. Trudne zachowanie u małych dzieci
 3. Zachowania prowokacyjne uczniów – jak sobie z nimi radzić
 4. Cyberbezpieczeństwo – jak bezpiecznie prowadzić młodych przez świat online
 5. Uzależnienia behawioralne
9. **Czy stanowisko pielęgniarki zostało obsadzone? Jeżeli nie, proszę o wskazanie przyczyn oraz informacji o podjętych działaniach rekrutacyjnych**

Stanowisko pielęgniarki nie zostało obsadzone. Od dnia 1 sierpnia 2025 r. zwiększony został wymiar etatu do pełnego, pracownicy zatrudnionej na stanowisku referenta ds. medycznych z uprawnieniami opiekuna medycznego, która w swoim zakresie pracy ma m.in bieżące sprawowanie opieki zdrowotnej nad przebywającymi w ośrodku wychowankami, w tym nad ich dziećmi do lat 3. Od 2023 roku do dnia dzisiejszego w poszukiwaniu pracownika na stanowisko pielęgniarki/pielęgniarsza przeprowadziliśmy 10 postępowań rekrutacyjnych, w tym ostatnie ogłoszenie o nabór na stanowisko pielęgniarki/pielęgniarsza umieściliśmy w dniu 27.03.2026 r. Wszystkie dotychczasowe postępowania rekrutacyjne zakończyły się unieważnieniem. Prawdopodobnym powodem braku zainteresowania osób zatrudnieniem na tym stanowisku jest warunek płacowy.

W dniu 29 września 2025 roku została przeprowadzona przez p. [REDAKTOWANE] – pedagoga – Koordynatora działania w zakresie przyjmowania zgłoszeń, uruchamiania interwencji SOM rada szkoleniowa dla wszystkich pracowników placówki w temacie „Aktualizacji standardów ochrony małoletnich” (34 osoby obecne, pozostali nieobecni – zapoznali się indywidualnie z aktualizacją, co potwierdzili własnoręcznym podpisem – informacja zamieszczona w aktach osobowych pracowników).

W załączeniu – Aktualizacja standardów ochrony małoletnich z dnia 29.09.2025 r.

DYREKTOR
OKRĘGOWEGO OŚRODKA WYCHOWAWCZEGO
mgr Joanna Szostak

Ministerstwo Sprawiedliwości

Podsekretarz Stanu
Maria Ejchart

DWOiP-V.7054.14.2025
Warszawa, 08 maja 2025 r.

WYTYCZNE DO ORGANIZACJI ROKU SZKOLNEGO 2025/2026 w okręgowych ośrodkach wychowawczych, zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich

I. Organizacja pracy w placówce.

Przy tworzeniu arkusza organizacyjnego na rok szkolny 2025/2026 dyrektor placówki powinien dokonać analizy stanu organizacyjnego ośrodka, zakładu i schroniska w powiązaniu ze średnią liczbą wychowanków przebywających w placówce w poprzednim roku szkolnym.

W roku szkolnym 2025/2026 określa się liczbę miejsc w okręgowych ośrodkach wychowawczych, zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich następująco:

Lp.	Placówka	limit miejsc wynikający z zarządzenia Ministra Sprawiedliwości ¹	Liczba miejsc w roku szkolnym 2025/2026	liczba grup wychowawczych
okręgowy ośrodek wychowawczy:				
1.	Gacki	44	44	Liczba grup w ośrodku wynika z § 6 i § 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 31 sierpnia 2022 r. w sprawie funkcjonowania okręgowych ośrodków
2.	Jerzmanice Zdrój	72	72	
3.	Kcynia	58	58	
4.	Koronowo	40	40	
5.	Koszalin	60	60	
6.	Laskowiec	72	72	

¹ Zarządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 sierpnia 2022 r. w sprawie przekształcenia zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich w okręgowe ośrodki wychowawcze (Dz. Urz. Min. Sprawiedl., poz. 167), Zarządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 11 kwietnia 2023 r. w sprawie utworzenia zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich (Dz. Urz. Min. Sprawiedl., poz. 108 i poz. 156), Zarządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 14 sierpnia 2023 r. w sprawie przekształcenia Zakładu Poprawczego w Koszalinie w Okręgowy Ośrodek Wychowawczy w Koszalinie (Dz. Urz. Min. Sprawiedl., poz. 155).

7.	Mrozy	50	50	wychowawczych, zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich (Dz.U. z 2022 r. poz. 1897)
8.	Poznań	60	60	
9.	Pszczyna Łąka	88	88	
10.	Studzieniec	78	78	
11.	Szczecin	53	53	
12.	Szubin	60	60	
13.	Warszawa Falenica	40	40	
14.	Witkowo	54	54	
15.	Razem	829	829	
zakład poprawczy:				
1.	Barczewo	33	20	§ 28*i § 31*
2.	Białystok	48	42	§ 28*
3.	Gdańsk-Oliwa	30	30	§ 28*
4.	Grodzisk Wlkp.	24	12	§ 30*
5.	Nowe	32	24	§ 29*
6.	Ostrowiec Św.	50	32	§ 28*
7.	Świecie	24	24	§ 28*
8.	Tarnów	36	24	§ 28*
9.	Trzemeszno	24	16	§ 30*
10.	Razem	301	224	
schronisko dla nieletnich:				
1.	Chojnice	70	32	4 /2z+2wz/
2.	Dominów	50	38	5 /2z+3wz/
3.	Razem	120	70	
zakład poprawczy i schronisko dla nieletnich:				
1.	Głogów	48	48	§ 28*
		20	20	2
2.	Konstantynów Łódzki	48	30	§ 28*
		20	20	2
3.	Racibórz	44	44	§ 28*
		20	20	1
4.	Świdnica	48	30	§ 28*
		48	10	1
5.	Zawiercie	50	46	§ 28*
		20	20	2
7.	RAZEM	366 (238 zp+128 sdn)	288 (198 zp+90 sdn)	

*) rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 31 sierpnia 2022 r. w sprawie funkcjonowania okręgowych ośrodków wychowawczych, zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich (Dz.U. z 2022 r. poz. 1897).

W strukturze organizacyjnej:

- 1) Schroniska dla Nieletnich w Chojnicach tworzy się 2 grupy schroniska zwykłego i 2 grupy schroniska o wzmożonym nadzorze wychowawczym,
- 2) Schroniska dla Nieletnich w Dominowie tworzy się 2 grupy schroniska zwykłego i 3 grupy schroniska o wzmożonym nadzorze wychowawczym,
- 3) Zakładu Poprawczego w Ostrowcu Św. tworzy się 1 grupę zakładu otwartego i 2 grupy zakładu półotwartego,
- 4) Zakładu Poprawczego i Schroniska dla Nieletnich w Zawierciu tworzy się 1 grupę terapeutyczną dla nieletnich uzależnionych od środków psychoaktywnych.

1. Liczba zatrudnionych pracowników pedagogicznych w internacie.

Liczba godzin dla jednej grupy wychowawczej w tygodniu wynosi:

internat	godziny	etaty
opieka wychowawcza	72	3
Opieka nocna	56	2,33

Jednej grupie w internacie przypisano **72 godziny** wychowawcze, co stanowi 3 etaty pedagogiczne. Godziny opieki wychowawczej sprawowanej w nocy określono w wysokości **56 godzin** tygodniowo, czyli 2,33 etatu.

Przy planowaniu zatrudnienia w internacie należy stosować poniższą zasadę:

3 grupy wychowawcze x 3 etaty = 9 etatów na stanowisku: wychowawca w internacie.

Ogółem w internacie zaplanowanych jest 272 godziny, co stanowi 11,33 etatu.

W okręgowym ośrodku wychowawczym w przypadku, gdy branżowa szkoła I stopnia realizuje kształcenie w cyklu 3-letnim, należy przyjąć następującą zasadę wyliczenia godzin wychowawczych w internacie:

Jednej grupie wychowawczej przypisano **82 godziny tygodniowo**, co stanowi 3,4 etatu pedagogicznego. Godziny opieki wychowawczej sprawowanej w nocy określono w wysokości **56 godzin** tygodniowo, czyli 2,33 etatu.

2. Nocna opieka wychowawcza.

W okręgowych ośrodkach wychowawczych, zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich opiekę wychowawczą w nocy sprawuje jeden pracownik pedagogiczny. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, jeśli przemawiają za tym względy organizacyjne, wychowawcze i zapewnienie bezpieczeństwa, dyrektor po uzyskaniu zgody Dyrektora Departamentu Wykonania Orzeczeń i Probacji, może zaplanować dwuosobową opiekę wychowawczą w nocy.

3. Realizacja tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć przez kadrę kierowniczą.

Zasady rozliczania tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć, rozmiar obniżek i zasady ich udzielania oraz zwolnienie od obowiązku realizacji zajęć nauczycieli, którym powierzono stanowiska kierownicze w zakładzie lub schronisku, jak również zasady rozliczania tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycieli zatrudnionych w zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich zostały określone w zarządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 7 lipca 2023 r. *w sprawie zasad rozliczania tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć, zasad udzielania i rozmiaru obniżek, przyznawania zwolnień od obowiązku realizacji zajęć oraz tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycieli zatrudnionych w okręgowych ośrodkach wychowawczych, zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich* (Dz. Urz. Ministra Sprawiedliwości poz. 143).

Na podstawie § 6 ust. 3 cytowanego zarządzenia, dyrektorowi oraz nauczycielowi pełniącemu inne stanowisko kierownicze, nie przydziela się godzin ponadwymiarowych chyba, że jest to konieczne dla zapewnienia realizacji ramowego planu nauczania, wówczas za zgodą organu prowadzącego.

Doraźne zastępstwa prowadzone przez kadrę kierowniczą placówki mogą być realizowane jedynie po każdorazowym uzyskaniu zgody Dyrektora Departamentu Spraw Rodzinnych i Nieletnich.

4. Stanowiska kierownicze.

W roku szkolnym 2025/2026 w okręgowych ośrodkach wychowawczych, zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich określa się możliwość utworzenia następujących stanowisk kierowniczych:

- 1) dyrektora ośrodka, zakładu lub schroniska,

- 2) kierownika szkoły,
- 3) kierownika internatu,
- 4) kierownika warsztatów szkolnych.

Stanowisko kierownika warsztatów szkolnych może być utworzone jedynie w szczególnie uzasadnionych przypadkach. Jego powołanie wymaga zgody Dyrektora Departamentu Wykonania Orzeczeń i Probacji, po uprzednim przedstawieniu merytorycznego uzasadnienia.

5. Koła zainteresowań.

Dodatkowe zajęcia ukierunkowane na indywidualne potrzeby i deficyty wychowanków są realizowane w internacie. Dodatkowe zajęcia w formie kół zainteresowań mogą być planowane dopiero w aneksie do organizacji pracy placówki sporządzonym według stanu na dzień 1 września 2025 r., po uprzednim zdiagnozowaniu zainteresowań i potrzeb wychowanków w tym zakresie.

Planowana liczba zajęć nie powinna przekraczać ogółem 6 różnych kół zainteresowań. Maksymalna liczba godzin przewidzianych na realizację tych zajęć wnosi **6 godzin tygodniowo**.

Zajęcia dodatkowe mogą być realizowane przez nauczycieli jako godziny ponadwymiarowe pod warunkiem, że obowiązkowy, tygodniowy wymiar godzin zajęć wychowawczych (pensum) nauczyciel realizuje w pełnym wymiarze.

W sytuacji, w której liczba godzin wychowawczych w internacie nie pozwala na zapewnienie wychowawcom zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy, możliwe jest uzupełnienie pensum wychowawcy godzinami zajęć dodatkowych, po każdorazowym uzyskaniu zgody Dyrektora Departamentu Wykonania Orzeczeń i Probacji.

Rozwiązanie to dotyczy ściśle określonego okresu i nie zwalnia dyrektora placówki z konieczności dostosowania zatrudnienia pracowników do faktycznego stanu organizacyjnego ośrodka, zakładu i schroniska.

6. Organizacja pracy hostelu

W roku szkolnym 2025/2026 hostel stanowi grupę wychowawczą w zakładzie poprawczym. Grupę wychowawczą można utworzyć w sytuacji spełnienia wymogów określonych w § 9 rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 31 sierpnia 2022 r.

w sprawie umieszczania i pobytu nieletnich w hostelach (Dz.U. z 2022 r., poz. 1882) przy minimalnej liczbie 4 nieletnich.

Liczba godzin opieki wychowawczej w hostelu wynosi 36 godzin tygodniowo, co stanowi 1,5 etatu.

Hostel, jako dział zakładu poprawczego, w całości finansowany jest z budżetu danej jednostki. Etaty potrzebne na organizację pracy hostelu należy zabezpieczyć w ramach posiadanego planu etatów na dany rok budżetowy.

7. Organizacja domu dla matki i dziecka.

W roku szkolnym 2025/2026 dom dla matki i dziecka organizuje się w następujących placówkach:

- a) w Zakładzie Poprawczym i Schronisku dla Nieletnich w Zawierciu,
- b) w Okręgowym Ośrodku Wychowawczym w Warszawie Falenicy,
- c) w Okręgowym Ośrodku Wychowawczym w Mrozach.

Dom dla matki i dziecka stanowi w strukturze organizacyjnej ośrodka i zakładu grupę wychowawczą. Liczba godzin opieki wychowawczej w domu dla matki wynosi do **82 godzin tygodniowo**. Etaty te należy zabezpieczyć w ramach posiadanego planu etatów na dany rok budżetowy.

W okresie, kiedy nieletnia uczęszcza do szkoły oraz realizuje indywidualny plan oddziaływań wychowawczych, resocjalizacyjnych i terapeutycznych lub indywidualny plan resocjalizacji, opiekę nad dzieckiem nieletniej matki sprawuje dzienny opiekun, o którym mowa w Rozdziale 4 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. *o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3* (Dz.U.2023.204 t.j.). Dyrektor placówki zatrudnia dziennego opiekuna w ramach posiadanych środków finansowych w danym roku budżetowym.

8. Zespół pomocy psychologiczno-pedagogicznej / zespół diagnostyczno-korekcyjny / zespół diagnostyczny.

Członkowie zespołu realizują zadania określone w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 30 sierpnia 2022 r. *w sprawie wykazu zajęć prowadzonych w okręgowych ośrodkach wychowawczych, zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich* (Dz.U. z 2022 r. poz. 1840), zgodnie z zapisem art. 42. ust. 1 i 2 pkt 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - *Karta Nauczyciela* (Dz. U. z 2021 r. poz. 1762, z 2022 r. poz. 935, 1116, 1700 i 1730 oraz z 2023 r. poz. 641).

Pracownicy zespołu nie mogą realizować dodatkowych, płatnych zadań (np. koła zainteresowań, biblioterapia, dogoterapia i inne).

9. Pensum łączone nauczyciela.

Nauczycielom realizującym w ramach stosunku pracy obowiązki określone dla stanowisk o różnym tygodniowym obowiązkowym wymiarze godzin zajęć, tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin zajęć tzw. pensum łączone ustala się zgodnie z art. 42 ust. 5c ustawy - *Karta Nauczyciela* jako iloraz łącznej liczby realizowanych godzin i sumy części etatów realizowanych w ramach poszczególnych tygodniowych wymiarów godzin zajęć. Wynik należy zaokrąglić do pełnych godzin w ten sposób, że czas zajęć do pół godziny pomija się, a powyżej pół godziny liczy się za pełną godzinę.

II. Organizacja pracy szkół.

Opracowując projekt organizacji pracy szkoły podstawowej i branżowej szkoły I stopnia należy opierać się na obowiązujących przepisach prawa oświatowego oraz na poniższych założeniach organizacyjnych organu prowadzącego.

W roku szkolnym 2025/2026 w szkole podstawowej oraz branżowej szkoły I stopnia, stosuje się przepisy rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 maja 2024 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół² z późniejszymi zmianami³.

1. Szkoła podstawowa.

W roku szkolnym 2025/2026 w klasach szkoły podstawowej stosuje się ramowy plan nauczania stanowiący załącznik nr 1 do rozporządzenia MEN³

W klasach VII – VIII szkoły podstawowej stosuje się ramowy plan nauczania stanowiący załącznik nr 2 do rozporządzenia MEN³.

Do przygotowanych arkuszy organizacji należy załączyć tygodniowe rozkłady zajęć dla poszczególnych klas szkoły podstawowej.

² rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 maja 2024 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół² (Dz.U. z 2024 r. poz. 781),

³ rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 marca 2025 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ramowych planów nauczania dla szkół publicznych (Dz.U. z 2025 r. poz. 363).

1) Przysposobienie do pracy organizowane w klasach VII i VIII szkoły podstawowej.

W roku szkolnym 2025/2026 maksymalna tygodniowa liczba godzin przewidzianych na realizację przygotowania zawodowego w formie przyuczenia do wykonywania określonej pracy dla jednej klasy wynosi 15 godzin czyli:

- 5 godzin - wynikających z obowiązkowych zajęć edukacyjnych przeznaczonych na osiągnięcie wybranych efektów kształcenia określonych w podstawie programowej kształcenia w zawodach dla danego zawodu;
- 10 godzin – dodatkowe zajęcia edukacyjne przyznane przez organ prowadzący zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia MEN².

Organizacja grup warsztatowych winna być zgodna z § 8, § 32 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 31 sierpnia 2022 r. w *sprawie funkcjonowania okręgowych ośrodków wychowawczych, zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich* (Dz.U. z 2022 r. poz. 1897).

2. Branżowa szkoła I stopnia.

W roku szkolnym 2025/2026:

- w klasie I branżowej szkoły I stopnia stosuje się ramowy plan nauczania stanowiący załącznik nr 5 do rozporządzenia MEN³.
- w klasie II i III branżowej szkoły I stopnia realizuje się ramowy plan nauczania dla branżowej szkoły I stopnia, stanowiący załącznik nr 7 do rozporządzenia MEN².

1) Okres nauki w branżowej szkole I stopnia może być skrócony do 2 lat zgodnie z zapisami § 6 ust. 4 rozporządzenia MEN².

W branżowej szkole I stopnia, w której okres nauki został skrócony do 2 lat, wymiar godzin zajęć wychowania fizycznego określa art. 28 ust. 2 ustawy - *Prawo oświatowe* (Dz. U. z 2024 r. poz. 737).

Do arkuszy organizacji należy załączyć tygodniowe rozkłady zajęć dla poszczególnych klas branżowej szkoły I stopnia. Tygodniowe rozkłady zajęć należy opracować odrębnie dla każdego zawodu, wpisać nazwę oraz numer zawodu z klasyfikacji zawodów, zgodnie z rozporządzeniem *Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 lutego 2019 r. w sprawie ogólnych celów i zadań kształcenia*

w zawodach szkolnictwa branżowego oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego (Dz. U. z 2024 r. poz. 611 oraz z 2025 r. poz. 230).

2) Kształcenie zawodowe.

Kształcenie zawodowe odbywać się będzie zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji z dnia 15 lutego 2019 r. w sprawie ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego.

Organizacja grup warsztatowych winna być zgodna z § 8, § 32 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 31 sierpnia 2022 r. w sprawie funkcjonowania okręgowych ośrodków wychowawczych, zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich (Dz.U. z 2022 r. poz. 1897).

3) Kształcenie ustawiczne w formach pozaszkolnych.

Departament rekomenduje model kształcenia zawodowego przewidujący zdobywanie kwalifikacji zawodowych w formach kursowych, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Edukacji z dnia 18 sierpnia 2017 r. w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych (Dz. U. poz. 1632).

Pozaszkolne formy kształcenia stwarzają możliwość elastycznego, dostosowanego do potrzeb i możliwości wychowanków zakładów dla nieletnich, podnoszenia kwalifikacji zawodowych i kompetencji ogólnych.

3. Biblioteka.

Liczbę godzin biblioteki, w tym zajęć bibliotecznych ustala się według zasady:

1 godzina zajęć bibliotecznych na 1 oddział szkolny.

4. Edukacja zdrowotna.

Wymiar godzin zajęć edukacji zdrowotnej określają przepisy wydane na podstawie art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 7 stycznia 1993 r. o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży (Dz. U. z 2022 r. poz. 1575) - 1 godzina tygodniowo przez cały rok szkolny.

Przedmiot nieobowiązkowy tj. rodzice lub pełnoletni uczniowie mogą zgłosić dyrektorowi szkoły w formie pisemnej rezygnację z udziału w tych zajęciach.

W roku szkolnym 2025/2026 przedmiot realizowany jest w klasach IV–VIII szkoły podstawowej oraz klasach I–III branżowej szkoły I stopnia.

Edukacja zdrowotna ma być organizowana w oddziałach albo grupach międzyoddziałowych.

W roku szkolnym 2025/2026 godziny przeznaczone na zajęcia edukacji zdrowotnej należy realizować według następującej zasady:

Liczba uczniów ogółem w obu szkołach podzielona przez maksymalną liczbę uczniów w klasie wskazuje na liczbę oddziałów szkolnych, w których będą realizowane godziny edukacji zdrowotnej.

Dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym pozostawia się dotychczasowe rozwiązanie, tj. treści dotyczące edukacji zdrowotnej nadal będą realizowane w ramach obowiązkowych zajęć edukacyjnych określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla tych uczniów. Zajęcia edukacji zdrowotnej nie będą dla nich organizowane.

5. Organizacja zajęć religii i etyki.

W roku szkolnym 2025/2026 nauka religii i etyki w szkole będzie realizowana w wymiarze **1 godziny tygodniowo**.

Religia (określonego wyznania) i etyka są zajęciami, w których uczeń uczestniczy na zasadzie dobrowolnego wyboru. Podstawą udziału ucznia w zajęciach z obu przedmiotów jest życzenie wyrażone w formie pisemnego oświadczenia złożonego przez rodziców (opiekunów prawnych) nieletniego lub pełnoletniego ucznia.

W szkołach podstawowych i w branżowej szkole I stopnia zajęcia z etyki może prowadzić nauczyciel, który ukończył studia wyższe w zakresie filozofii lub etyki lub ukończył inne studia wyższe i studia podyplomowe w tym zakresie oraz posiada przygotowanie pedagogiczne.

Lekcje religii organizowane są zgodnie z zapisami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 kwietnia 1992 r. w *sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach* (Dz.U. z r. 2020 poz. 983 oraz z 2024 r. poz. 1158.) z późniejszymi zmianami⁴.

6. Zajęcia rewalidacyjne dla uczniów niepełnosprawnych intelektualnie.

Zajęcia rewalidacyjne, z wyjątkiem szkół specjalnych, są planowane dopiero po faktycznym przybyciu do ośrodka, zakładu i schroniska wychowanka

⁴ rozporządzenie MEN z dnia 17 stycznia 2025 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach

z niepełnosprawnością intelektualną, według zasady: 2 godziny tygodniowo na ucznia.

7. Zajęcia z absolwentami.

Absolwenci to grupa wychowanków zakładów dla nieletnich, którzy ukończyli klasę programowo najwyższą w danym typie szkoły i dostali świadectwo ukończenia tej szkoły. To również wychowankowie, którzy jako osoby pełnoletnie zrezygnowały z prawa do nauki.

Grupę absolwentów można utworzyć w sytuacji gdy spełniony jest warunek, że liczba wychowanków jest nie mniejsza niż połowa liczby wychowanków w grupie wychowawczej określonej w § 8, § 32 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 31 sierpnia 2022 r. w sprawie funkcjonowania okręgowych ośrodków wychowawczych, zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich.

Przykład: w zakładzie półotwartym liczba wychowanków w grupie wychowawczej nie może przekraczać 10 osób – minimalna liczba wychowanków w grupie absolwentów w tym zakładzie wynosi 5 osób.

Liczba godzin opieki wychowawczej w grupie absolwentów wynosi **30 godzin tygodniowo**.

Ponadto pracownicy zespołu pomocy psychologiczno-pedagogicznej, zespołu diagnostycznego i diagnostyczno-korekcyjnego w ramach tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć powinni prowadzić bezpośrednio z wychowankami zajęcia wychowawczo-edukacyjne oraz specjalistyczne zajęcia grupowe: profilaktyczne, psychoedukacyjne, socjoterapeutyczne, psychokorekcyjne, w wymiarze łącznym 12 godzin tygodniowo.

8. Zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno - pedagogicznej są realizowane zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 5 ustawy – *Prawo oświatowe*, przez pedagoga i psychologa zespołu pomocy psychologiczno-pedagogicznej, zespołu diagnostyczno - korekcyjnego i zespołu diagnostycznego.

9. Doradztwo zawodowe.

Zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego są realizowane na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w *sprawie doradztwa zawodowego* (Dz.U. poz. 325).

III. Dodatkowe informacje.

Zmiana organizacji pracy okręgowego ośrodka wychowawczego, zakładu poprawczego oraz schroniska dla nieletnich w ciągu roku szkolnego wymaga złożenia aneksu w terminie nie dłuższym niż 14 dni od chwili faktycznego powstania zmiany.

Maria Ejchart
Podsekretarz Stanu

/podpisano elektronicznie/

Uchwała nr 29.09.2020

Standardy ochrony małoletnich

DYREKTOR
OKRĘGOWEGO OŚRODKA WYCHOWAWCZEGO
w Warszawie Falenicy

mgr Joanna Stosiak

Preambuła:

Naczelną zasadą wszystkich działań podejmowanych przez pracowników placówki jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie. Pracownicy placówki mają obowiązek traktować każde dziecko z należnym mu szacunkiem, uwzględniając przy tym jego potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przez pracowników wobec dziecka przemocy w jakiegokolwiek formie. Pracownicy placówki, realizując te cele, działają w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych danej placówki oraz posiadanych kompetencji i doświadczenia zawodowego.

Dokument ten reguluje wprowadzenie i realizację *Standardów ochrony małoletnich* w Okręgowym Ośrodku Wychowawczym w Warszawie Falenicy

Ośrodek podejmuje działania w celu zapobiegania krzywdzeniu dzieci, w szczególności poprzez przestrzeganie poniższych zasad.

- o Dobro dziecka jest dla nas najważniejsze.
- o Uznajemy naszą moralną i ustawową odpowiedzialność za ochronę i promowanie dobra wszystkich dzieci.
- o Dokładamy wszelkich starań, aby zapewnić bezpieczne i przyjazne środowisko, w którym dzieci są szanowane i doceniane.
- o Wszyscy jesteśmy odpowiedzialni za dzieci i rozpoznanie tych, którym powinna być udzielona pomoc i wsparcie oraz za podejmowanie działań w przypadku wszelkich podejrzeń lub ujawnienia okoliczności, które mogą wskazywać, że dziecku zagraża bądź dzieje się krzywda.
- o Działamy sprawnie, skutecznie i postępujemy zgodnie z procedurami, aby zapewnić dzieciom pomoc na jak najwcześniejszym etapie oraz skuteczne wsparcie i ochronę.

Cele standardów ochrony dzieci.

- o Zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom i ustalenie procedur udzielania im wsparcia.
- o Zapewnienie wszystkim pracownikom niezbędnych informacji i warunków, aby umożliwić im wywiązanie się z obowiązków w zakresie dbałości o dobro dziecka i ochronę dzieci.

Standardy ochrony małoletnich

- Zapewnienie dzieciom oraz ich rodzicom lub opiekunom niezbędnych informacji na temat zasad obowiązujących w placówce oraz zapewnienie możliwości uzyskania wsparcia w sytuacji krzywdzenia.
- Włączenie rodziców i opiekunów w ochronę bezpieczeństwa dzieci.

Objaśnienie terminów.

- 1) Placówka – okręgowy ośrodek wychowawczy
- 2) Pracownik placówki – każda osoba zatrudniona na podstawie umowy o pracę albo umowy cywilnoprawnej, wolontariatu, stażu lub praktyk.
- 3) Dziecko/małoletni, każda osoba, która nie uzyskała pełnoletności.
- 4) Opiekun dziecka – rodzice albo ten z rodziców, pod którego stałą pieczęć nieletni faktycznie pozostaje, albo opiekun nieletniego.
- 5) Współpracownik – inna osoba związana z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem i opieką.
- 6) Zgoda opiekuna dziecka – zgoda rodziców albo tego z rodziców, pod którego stałą pieczęć małoletni faktycznie pozostaje lub opiekuna małoletniego.
- 7) Krzywdzenie dziecka – zachowanie każdej osoby, w tym pracownika placówki, które może wywołać lub wywołuje u dziecka ból lub cierpienie fizyczne albo psychiczne, lub inne zagrożenie dobra dziecka, w tym jego zaniedbywanie.

Krzywdzeniem jest:

- a) przemoc fizyczna – jest to celowe uszkodzenie ciała, zadawanie bólu lub groźba uszkodzenia ciała. Skutkiem przemocy fizycznej mogą być m.in. złamania, siniaki, rany cięte, poparzenia, obrażenia wewnętrzne. Przemoc fizyczna powoduje lub może spowodować utratę zdrowia bądź też zagrażać życiu,
- b) przemoc emocjonalna – to powtarzające się poniżanie, upokarzanie i ośmieszanie małoletniego, nieustanna krytyka, wciąganie małoletniego w konflikt osób dorosłych, manipulowanie nim, brak odpowiedniego wsparcia, stawianie małoletniemu wymagań i oczekiwań, którym nie jest on w stanie sprostać,
- c) przemoc seksualna – to angażowanie małoletniego w aktywność seksualną przez osobę dorosłą. Wykorzystywanie seksualne odnosi się do zachowań z kontaktem fizycznym (np.

Standardy ochrony małoletnich

dotykanie małoletniego, współżycie z małoletnim) oraz zachowania bez kontaktu fizycznego (np. pokazywanie małoletniemu materiałów pornograficznych, podglądanie, ekshibicjonizm),

d) przemoc ekonomiczna – to niezapewnianie odpowiednich warunków do rozwoju dziecka, m.in. odpowiedniego odżywiania, ubrania, potrzeb edukacyjnych czy schronienia, w ramach środków dostępnych rodzicom lub opiekunom

e) zaniedbywanie – to niezaspokajanie podstawowych potrzeb materialnych i emocjonalnych małoletniego przez rodzica lub opiekuna prawnego, niezapewnienie mu odpowiedniego jedzenia, ubrań, schronienia, opieki medycznej, bezpieczeństwa, braku dozoru nad wypełnianiem obowiązku szkolnego;

- 8) Osoba odpowiedzialna za bezpieczeństwo w Internecie – pracownik wyznaczony przez dyrektora placówki, odpowiedzialny za zapewnienie bezpiecznych warunków korzystania przez dziecko z Internetu na terenie placówki.
- 9) Osoba odpowiedzialna za standardy ochrony małoletnich – pracownik wyznaczony przez dyrektora placówki, sprawujący nadzór nad prawidłowym stosowaniem standardów ochrony dziecka w placówce oraz ich aktualność, w tym w zakresie odpowiedniego przeszkolenia pracowników placówki.
- 10) Osoba odpowiedzialna za ochronę dziecka – pracownik wyznaczony przez dyrektora placówki, odpowiedzialny za przyjmowanie zgłoszeń o zagrożeniu dobra dziecka i podejmowanie interwencji przed właściwymi organami lub instytucjami.
- 11) Osoba udzielająca wsparcia dziecku – osoba odpowiedzialna za opracowanie planu pomocy dziecku i jego monitorowanie.
- 12) Dane osobowe dziecka – wszelkie informacje umożliwiające identyfikację dziecka, w tym jego imię i nazwisko, wizerunek.
- 13) Koordynator – osoba wskazana przez dyrektora placówki koordynująca działanie w zakresie przyjmowania zgłoszeń, uruchamiania interwencji oraz udzielania wsparcia dziecku, w sposób gwarantujący harmonijną realizację procedur ochrony dziecka na poszczególnych etapach.

Standardy ochrony małoletnich

l.p.	Obszar odpowiedzialności	Imię i nazwisko lub stanowisko	Uwagi
	Osoba udzielająca wsparcia	Każda osoba dorosła będąca pracownikiem	
1.	Monitorowanie przestrzegania standardów ochrony małoletnich	██████████ psycholog	
2.	Koordynator działania w zakresie przyjmowania zgłoszeń, uruchamiania interwencji	██████████ pedagog	
2.	Zapewnienie bezpiecznego korzystania z Internetu	██████████ Kierownik internatu we współpracy z ██████████ ██████████ Nauczycielem informatyki/ wychowawcą	

W sytuacji podjęcia interwencji, obowiązkiem dyrektora jest zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia dziecka do odpowiedniej instytucji lub organu w zależności od zdiagnozowanego typu krzywdzenia i skorelowanej z nim interwencji.

Część I. Polityka ochrony małoletnich

Zapobieganie krzywdzeniu dzieci

I.

1. Placówka podejmuje działania w celu zapobiegania krzywdzeniu dzieci, w szczególności poprzez ustalenie zasad reagowania na czynniki ryzyka krzywdzenia, zasad bezpiecznej rekrutacji oraz dotyczących szkoleń dla personelu, poprzez ustalenie zakresów odpowiedzialności osób pełniących zadania w zakresie ochrony dzieci i zasad bezpiecznych relacji między personelem a dziećmi oraz między samymi dziećmi.
2. Pracownik placówki posiada wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków zwraca uwagę na czynniki ryzyka i symptomy krzywdzenia dzieci. (zał. nr 9)

Standardy ochrony małoletnich

3. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka, pracownik placówki podejmuje rozmowę z opiekunami, przekazując informacje na temat dostępnej oferty wsparcia i motywując ich do szukania dla siebie pomocy. Placówka podejmuje współpracę z właściwymi instytucjami.
4. Pracownik placówki monitoruje sytuację i dobrostan dziecka.

Relacje między personelem a dziećmi

I.

1. Zasady bezpiecznych relacji pracowników placówki z dziećmi obowiązują każdego pracownika, a także każdą dorosłą osobę, mającą kontakt z dziećmi przebywającymi w placówce, jeśli kontakt ten odbywa się za zgodą dyrektora placówki lub na terenie placówki.
2. Dyrektor placówki odpowiada za to, aby każdy pracownik traktował dziecko z szacunkiem oraz znał i stosował zasady bezpiecznych relacji.
3. Naczelną zasadą wszystkich czynności podejmowanych przez pracownika placówki jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie.
4. Należy zwracać uwagę, aby każdy komunikat, działanie bądź czynność podejmowana wobec dziecka były adekwatne do sytuacji, do stopnia jego rozwoju i indywidualnych możliwości, bezpieczne, uzasadnione i nie skutkowały nierównym traktowaniem dziecka w stosunku do innych dzieci, w tym jego faworyzowaniem.
5. Należy szanować wkład dzieci w podejmowane działania, traktować ich równo bez względu na ich płeć i jakiekolwiek cechy, w tym orientację seksualną, niepełnosprawność, status społeczny, etniczny, kulturowy, religijny i światopogląd.
6. Podejmując decyzje dotyczące dziecka, należy poinformować je o tym, wysłuchać jego opinii oraz o ile to możliwe i bezpieczne, uwzględniać jego potrzeby.
7. W relacjach z dzieckiem:
 - 1) należy zachowywać cierpliwość, otwartość i okazywać mu szacunek;
 - 2) należy słuchać uważnie, a w przypadku zadania pytania udzielać odpowiedzi adekwatnej do wieku dziecka i danej sytuacji;

Standardy ochrony małoletnich

- 3) zachować wrażliwość i szanować różnice, uwarunkowania językowe, kulturowe, religijne lub etniczne dziecka.

II.

1. Pracownik placówki ma obowiązek szanować prawo dziecka do prywatności. Jeśli zajdzie potrzeba ochrony dziecka bądź wystąpi inna sytuacja, z którą wiąże się ujawnienie określonych danych na temat dziecka, należy go o tym jak najszybciej powiadomić, wyjaśniając sytuację.
2. Wszelkie czynności w relacji z dzieckiem są jawne i przeprowadzane zgodnie z procedurami obowiązującymi w placówce, w miejscach do tego przeznaczonych.

III.

1. Pracownik placówki nie może utrzymywać z dziećmi prywatnych relacji.
2. Pracownikowi placówki nie wolno:
 - 1) faworyzować dzieci;
 - 2) nawiązywać z dzieckiem jakichkolwiek relacji seksualnych, jak również składać mu propozycji o nieodpowiednim bądź mogącym być dwuznacznie zrozumianym przez dziecko charakterze. Obejmuje to także formułowanie komentarzy o charakterze seksualnym, stosowanie żartów, używanie gestów o seksualnym podtekście oraz zabrania się udostępnianie dzieciom treści erotycznych i pornograficznych bez względu na ich formę;
 - 3) zatajać informacji na temat możliwości występowania relacji, które charakteryzują się w szczególności zjawiskiem polegającym na zauroczeniu się dzieckiem przez pracownika, bądź pracownikiem przez dziecko. Wszelkie takie sygnały muszą być przekazywane do dyrektora placówki w sposób gwarantujący poszanowanie godności osób zaangażowanych w sytuację;
 - 4) utrzymywać wizerunku dziecka (filmować, nagrywać głos, fotografować, prowadzić transmisji na żywo) dla potrzeb prywatnych, dotyczy to także umożliwienia osobom trzecim utrwalania wizerunku dzieci, jeśli dyrektor placówki nie został o tym poinformowany i nie zostały spełnione odpowiednie przesłanki warunkujące dopuszczalność takiej sytuacji;

Standardy ochrony małoletnich

- 5) proponować dzieciom alkoholu, wyrobów tytoniowych, nielegalnych substancji, jak również zabrania się używania ich w obecności dzieci;
- 6) przyjmować pieniędzy, innych rzeczy od dziecka, od opiekunów dziecka, z wyjątkiem sytuacji, kiedy zbiórka pieniędzy, określonych rzeczy, prowadzona jest związku z określonym wydarzeniem w placówce;
- 7) wchodzić w relacje jakiegokolwiek zależności wobec dziecka lub opiekunów dziecka, jak również zachowywać się w sposób mogący sugerować innym istnienie takiej relacji;
- 8) przyjmować korzyści majątkowych lub niemajątkowych, w szczególności pieniędzy, podarunków od dziecka, od opiekunów dziecka; nie dotyczy to drobnych okazjonalnych podarunków, których wręczenie związane jest z wydarzeniami organizowanymi w placówce, np. kwiatów, prezentów składkowych czy drobnych upominków;
- 9) używać wulgarnych słów, gestów i żartów, czynić obraźliwych uwag, nawiązywać w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej, wykorzystywać wobec dziecka przewagę fizyczną (zastraszanie, przymuszanie, groźby), stosunku władzy bądź zależności dziecka;
- 10) stosować przemoc wobec dziecka, w tym w szczególności polegającej na biciu, szturchaniu, popychaniu i wszelkich innych naruszeniach nietykalności cielesnej, zawstydzaniu, upokarzaniu, lekceważeniu, obrażaniu i krzywdzeniu dziecka;
- 11) ujawniać informacji wrażliwych dotyczących dziecka osobom nieuprawnionym;
- 12) w celach prywatnych zapraszać dziecko do swojego miejsca zamieszkania, spotykać się z nimi poza godzinami pracy lub utrzymywać kontakty poprzez prywatne kanały komunikacji (prywatny telefon, e-mail, komunikatory, profile w mediach społecznościowych). Zakaz ten nie dotyczy sytuacji, gdy dziecko zwraca się do pracownika o pomoc bądź kontakt odbywa się publicznie, przy udziale innych pracowników placówki lub innych dzieciach;
- 13) angażować lub zachęcać dziecko do jakiegokolwiek działalności niezgodnej z prawem lub stwarzającej zagrożenie dla dziecka.

IV.

Pracownik Ośrodka zobowiązany jest do:

Standardy ochrony małoletnich

- 1) zapewnienia dziecku, że w sytuacji, kiedy poczuje się niekomfortowo otrzyma stosowną pomoc,
- 2) Przedstawienia wychowankom Standardów Ochrony Małoletnich, które obowiązują w Ośrodku i zapewnienia ich, iż otrzymają odpowiednią pomoc (pedagog).
- 3) W przypadku, kiedy pracownik zauważy niepokojące zachowanie lub sytuację, zobowiązany jest postępować zgodnie z instrukcją interwencji.

V.

Podczas czynności higienicznych i związanych z ochroną zdrowia wobec dziecka, kontakt fizyczny z dzieckiem należy ograniczyć do czynności niezbędnych, adekwatnych do wieku i rozwoju dziecka oraz przeprowadzać je w taki sposób, aby nie przebywać z dzieckiem na osobności bez możliwości kontroli innych osób. Czynności te powinny być wykonywane przez pracownika tej samej płci.

Relacje między dziećmi a dziećmi

VI.

1. Zasady bezpiecznych relacji pomiędzy dziećmi powinny zostać wypracowane z udziałem dzieci i z uwzględnieniem ich potrzeb i stanowić załącznik do niniejszych Standardów.
2. Zasady bezpiecznych relacji między dziećmi powinny zawierać, w szczególności:
 - 1) zasady komunikacji między wychowankami,
 - 2) zakaz stosowania przemocy w jakiegokolwiek formie,
 - 3) sposoby rozwiązywania konfliktów,
 - 4) szacunek dla cudzej własności, prywatności i przestrzeni,
 - 5) równe traktowanie, szacunek dla różnorodności, indywidualnej tożsamości i ekspresji.

Korzystanie z Internetu i urządzeń mobilnych

VII.

1. Infrastruktura sieciowa placówki umożliwia dostęp do Internetu personelowi placówki oraz dzieciom na zasadach szczegółowo określonych w regulaminie korzystania z Internetu obowiązującym w placówce, z zachowaniem przepisów poniższych.

Standardy ochrony małoletnich

2. W przypadku ujawnienia treści nielegalnych, szkodliwych lub nieodpowiednich do wieku lub w przypadku zdarzeń godzących w bezpieczeństwo dzieci związanych z korzystaniem z Internetu, osoba odpowiedzialna za bezpieczeństwo w Internecie podejmuje następujące działania:
 - 1) ustala okoliczności zdarzenia;
 - 2) zabezpiecza dowody, o ile jest taka możliwość i potrzeba zabezpieczenia dla właściwych instytucji;
 - 3) jeśli doszło do krzywdzenia dziecka – powiadamia o tym fakcie dyrektora lub osobę odpowiedzialną za ochronę dziecka w ośrodku, w celu zastosowania procedury interwencji z załącznika nr 2 do Standardów.
3. Warunkiem dopuszczenia dziecka do pracy na komputerze jest:
 - 1) wdrożenie przez placówkę działań umożliwiających bezpieczne korzystanie z Internetu;
 - 2) zapoznanie się przez niego z zasadami bezpiecznego korzystania z Internetu na terenie placówki.
4. Niezależnie od obowiązku, o którym mowa w ust. 3, placówka zapewnia stały dostęp do materiałów edukacyjnych, dotyczących zasad bezpiecznego korzystania z Internetu, które udostępnia przy komputerach umożliwiających dostęp do Internetu.

VIII.

1. Placówka, zapewniając dzieciom dostęp do Internetu, jest zobowiązana podejmować działania, które zablokują dostęp do treści szkodliwych i nieodpowiednich dla dziecka, w tym celu należy:
 - 1) zainstalować oprogramowanie zabezpieczające lub wyłączające dostęp do treści szkodliwych i nieodpowiednich dla dzieci;
 - 2) dokonywać bieżącej aktualizacji oprogramowania, o którym mowa w ust. 1.

Ochrona danych osobowych i wizerunku dziecka

IX.

Placówka zapewnia ochronę danych osobowych oraz wizerunku dziecka zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Standardy ochrony małoletnich

X.

1. Utrwalanie, przetwarzanie, używanie, publikowanie wizerunku dziecka znajdującego się na zdjęciu, nagraniu bądź na jakimkolwiek nośniku musi być dokonywane rozważnie i ostrożnie. Działania tego rodzaju są dopuszczalne wyłącznie w celu celebrowania sukcesów dziecka, dokumentowania działań lub funkcjonowania placówki, przy zachowaniu bezpieczeństwa dzieci.
2. Zdjęcia bądź nagrania, o których mowa w ust. 1, są realizowane bez dyskryminacji na jakiejkolwiek cechy¹.

XI.

1. Zgoda opiekuna dziecka na rejestrację i rozpowszechnienie wizerunku dziecka zostanie przyjęta przez placówkę na piśmie i obowiązuje do czasu jej wycofania.
2. Jeżeli wizerunek dziecka ma stanowić element całości, podczas utrwalania wydarzenia zbiorowego - zgromadzenia, krajoobrazu, publicznych imprez, zgoda opiekuna dziecka na utrwalanie wizerunku dziecka nie jest wymagana. W innym wypadku zastosowanie znajdują wewnętrzne uregulowania obowiązujące w placówce.
3. Jeśli rejestracji wydarzenia ma dokonywać osoba z zewnątrz albo podmiot zewnętrzny (wynajęty fotograf lub kamerzysta) należy:
 - 1) zobowiązać osobę albo podmiot zewnętrzny rejestrujący wydarzenie do przestrzegania zasad obowiązujących w placówce, w tym standardów ochrony dzieci;
 - 2) zobowiązać osobę albo podmiot zewnętrzny rejestrujący wydarzenie do noszenia identyfikatora w czasie wydarzenia;
 - 3) nie dopuszczać do sytuacji, w której osoba albo podmiot zewnętrzny rejestrujący wydarzenie będzie przebywał z dzieckiem bez nadzoru pracownika placówki.

XII.

1. Publikowanie zdjęć /nagrań identyfikujących dziecko poprzez podanie imienia i nazwiska jest możliwe po uzyskaniu zgody dziecka oraz opiekuna dziecka.
2. Zabronione jest bez zgody opiekuna dziecka ujawnianie danych wrażliwych dziecka w trakcie rejestracji i rozpowszechniania wizerunku, w tym w szczególności jego stanu

¹ Pokazujące szeroki przekrój małoletnich - chłopców i dziewczęta, małoletnich w różnym wieku, o różnych uzdolnieniach, stopniu sprawności i reprezentujące różne grupy etniczne.

Standardy ochrony małoletnich

zdrowia, sytuacji materialnej, sytuacji prawnej i powiązanych z wizerunkiem dziecka (np. w przypadku organizowania zbiorów indywidualnych).

3. W celu ochrony dziecka przed działaniami naruszającymi jego dobro, w trakcie rejestracji:
 - 1) dziecko musi być ubrane, a sytuacja utrwalana na zdjęciu/naganiu nie może być dla dziecka poniżająca, ośmieszająca ani ukazywać go w negatywnym kontekście;
 - 2) zdjęcia/nagrania dziecka powinny się koncentrować na czynnościach wykonywanych przez dziecko i w miarę możliwości przedstawiać dziecko w grupie, nie pojedynczo;
 - 3) rozpowszechnianie zdjęć dopuszczalne jest na wymienionych wcześniej zasadach wyłącznie w okresie pobytu dziecka w placówce, chyba że opiekun dziecka albo dziecko, które osiągnęło pełnoletniość, wyraziło zgodę na rozpowszechnianie po tym czasie.

XIII.

1. Rejestracja przez media lub inną osobę wydarzenia organizowanego przez placówkę i opublikowanie tak pozyskanego materiału może się odbyć wyłącznie po uzyskaniu zgody dyrektora placówki.
2. Prawidłowy wniosek o zgodę na rejestrację zawiera:
 - 1) imię, nazwisko i adres osoby lub redakcji występującej o zgodę;
 - 2) uzasadnienie potrzeby rejestrowania wydarzenia oraz informacji, w jaki sposób i w jakim kontekście zostanie wykorzystany zebrany materiał;
 - 3) deklarację zgodności podanych informacji ze stanem faktycznym.
3. W celu realizacji materiału medialnego dyrektor placówki może podjąć decyzję o udostępnieniu wybranych pomieszczeń placówki dla potrzeb nagrania. Dyrektor placówki, podejmując decyzję, o której mowa w ust. 1, poleca przygotować wybrane pomieszczenia placówki w celu realizacji materiału medialnego w taki sposób, aby uniemożliwić filmowanie przebywających na terenie placówki dzieci nieposiadających zgody na rejestrowanie ich wizerunku.

XIV.

1. Pracownik placówki nie posiada uprawnień do udzielenia przedstawicielom mediów zezwolenia na utrwalanie wizerunku dziecka (filmowanie, fotografowanie, nagrywanie głosu dziecka) na terenie placówki.

Standardy ochrony małoletnich

2. Pracownik placówki nie posiada uprawnień do przekazania przedstawicielowi mediów danych personalnych i kontaktowych rodzica dziecka, rodzica zastępczego albo opiekuna prawnego.
3. Jeżeli utrwalenie wizerunku dziecka ma nastąpić podczas wydarzenia zbiorowego - zgromadzenia, krajobrazu, publicznej imprezy, gdy wizerunek dziecka ma stanowić element całości, zgoda opiekuna dziecka na utrwalanie wizerunku dziecka nie jest wymagana.

XV.

1. Materiały zawierające wizerunek dziecka należy przechowywać w sposób zgodny z prawem i zapewniający ochronę dzieci.
2. Nośniki analogowe zawierające zdjęcia i nagrania należy przechowywać w zamkniętej na klucz szafce, a nośniki elektroniczne w folderze chronionym. Dostęp do zabezpieczonych zdjęć i nagrań mogą mieć wyłącznie osoby do tego upoważnione przez dyrektora placówki.
3. Nośniki analogowe i elektroniczne należy przechowywać przez okres wymagany przepisami prawa o archiwizacji i/lub okres ustalony przez placówkę w polityce ochrony danych osobowych.
4. Zabronione jest przechowywanie materiałów elektronicznych zawierających wizerunki dzieci na nośnikach nieszyfrowanych oraz mobilnych, takich jak telefony komórkowe i urządzenia z pamięcią przenośną.
5. Rejestrowanie wizerunku dziecka przez pracowników jest dozwolone tylko przy wykorzystaniu urządzeń służbowych będących w dyspozycji placówki.

Część II. Personel placówki

Rekrutacja

XVI.

1. Rekrutacja pracowników placówki odbywa się zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa i zasadami określonymi w wewnętrznych przepisach placówki.
2. Przed zatrudnieniem danej osoby w placówce lub nawiązaniem współpracy w innej formie i powierzeniem jej obowiązków polegających na pracy z dzieckiem należy ustalić

Standardy ochrony małoletnich

kwalifikacje tej osoby oraz podjąć działania w celu ustalenia czy posiada kompetencje do pracy z dzieckiem zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami.

3. W trakcie rekrutacji należy uzyskać:

- 1) dane osobowe kandydata, takie jak imię (imiona) i nazwisko, datę urodzenia, dane kontaktowe, potwierdzone sprawdzeniem dokumentu tożsamości;
- 2) informacje dotyczące:
 - a) wykształcenia kandydata/kandydatki;
 - b) kwalifikacji zawodowych kandydata/kandydatki;
 - c) przebiegu dotychczasowego zatrudnienia kandydata/kandydatki.

XVII.

1. Przed nawiązaniem współpracy z daną osobą, placówka ma obowiązek sprawdzić czy osoba ta figuruje w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym (Rejestr z dostępem ograniczonym oraz Rejestr osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze). Wydruk z Rejestru należy przechowywać w aktach osobowych pracownika lub w innej dokumentacji dotyczącej pracownika.
2. Dyrektor ośrodka w wyszukiwarce CROD, w strefie dla zalogowanych w SIO (System Informacji Oświatowej) powinien ustalić, czy osoba ubiegająca się o zatrudnienie na stanowisku nauczyciela w danym ośrodku była ukarana karą, która wyklucza zatrudnienie pedagogiczne². Wydruk z Rejestru należy przechowywać w aktach osobowych pracownika lub w innej dokumentacji dotyczącej pracownika.
3. Przed nawiązaniem współpracy, placówka zwraca się do pracownika o przedstawienie informacji o niekaralności w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 172 oraz z 2022 r. poz. 2600) lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego.

² Artykuł 85y ust. 1a ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r.-Karta Nauczyciela (Dz.U.2023.984 t.j. z dnia 2023.05.23).

Standardy ochrony małoletnich

4. Dodatkowo, dyrektor placówki zwraca się do kandydata o złożenie oświadczenia o krajach zamieszkania w ciągu ostatnich 20 lat, innych niż RP.
5. Jeżeli prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja, nie przewiduje jej sporządzenia lub w danym państwie nie prowadzi się rejestru karnego, kandydat składa jedynie oświadczenie dotyczące niekaralności.
6. Osoba przyjęta na stanowisko związane z pracą z dziećmi musi bezwzględnie podpisać oświadczenie o zapoznaniu się ze standardami ochrony małoletnich.
7. Oświadczenie zostaje włączone do akt osobowych pracownika, a w przypadku braku takich akt - dołączone do umowy cywilnoprawnej.
8. Nieprzedłożenie informacji lub brak zgody na podpisanie dokumentu wymienionego w ust. 6 uniemożliwia zawarcie umowy o pracę/współpracę.

W przypadku współpracy z osobą, która nie ma obowiązku wdrożenia standardów bądź jest pracownikiem podmiotu nieposiadającego obowiązku wdrożenia SOM, przed podjęciem współpracy powinna przedstawić zaświadczenia z KRK, złożenia oświadczenia o krajach zamieszkiwania w ciągu 20 lat, udostępnienia danych do sprawdzenia przez Ośrodek danej osoby w Rejestrze oraz zapoznania się z SOM i podpisania skróconej wersji SOM przyjętych przez Ośrodek

Obowiązki osób odpowiedzialnych za standardy ochrony małoletnich

XVIII.

1. Do obowiązków osoby odpowiedzialnej za standardy ochrony małoletnich należy:
 - 1) dbałość o udostępnienie standardów ochrony dzieci na stronie internetowej placówki oraz w miejscu widocznym na jej terenie, w tym w wersji przyjaznej dla dzieci;
 - 2) przygotowanie pracowników placówki do stosowania standardów ochrony małoletnich przed przystąpieniem do pracy albo po dokonaniu zmian w tych standardach;
 - 3) delegowanie zadań oraz odpowiedzialności związanych z realizacją standardów ochrony małoletnich w obrębie placówki oraz do odpowiednich jednostek, a także monitoring ich realizacji;

Standardy ochrony małoletnich

- 4) prowadzenie ewidencji pracowników placówki, którzy zapoznali się ze standardami ochrony małoletnich przed przystąpieniem do pracy albo po dokonaniu zmian w tych standardach;
- 5) przegląd standardów ochrony małoletnich w porozumieniu i współpracy z dyrektorem i pracownikami placówki;
- 6) monitorowanie, czy występują trudności w stosowaniu standardów.

XIX.

1. Osoba odpowiedzialna za bezpieczeństwo w Internecie ma za zadanie zapewnić, w szczególności:
 - 1) opracowanie zasad bezpiecznego korzystania z Internetu na terenie placówki, przeznaczonych dla dzieci i pracowników oraz ich dostępność;
 - 2) bezpieczne warunki korzystania z Internetu na komputerach znajdujących się w placówce;
 - 3) instalację oraz regularną, przynajmniej raz w miesiącu, aktualizację oprogramowania blokującego dostęp do treści szkodliwych i nieodpowiednich dla dzieci;
 - 4) sprawdzenie, co najmniej raz na miesiąc, czy na komputerach ze swobodnym dostępem do sieci Internet znajdują się treści szkodliwe i nieodpowiednie dla dzieci;
 - 5) cykliczne, przynajmniej raz na semestr, spotkanie z dziećmi poświęcone zasadom bezpiecznego korzystania z Internetu.

XX.

1. Do osoby odpowiedzialnej za ochronę dziecka należy, adekwatnie do sytuacji, w szczególności:
 - 1) przyjęcie zgłoszenia o wystąpieniu czynnika ryzyka zagrożenia dobra dziecka;
 - 2) przyjęcie zgłoszenia o podejrzeniu krzywdzenia dziecka; ujawnionych lub zgłoszonych incydentach lub zdarzeniach zagrażających dobru małoletniego, dokumentowanie ich, weryfikacja oraz informowanie dyrektora placówki o wynikach poczynionych ustaleń;
 - 3) przyjęcie zgłoszenia o podejrzeniu lub niewłaściwym udostępnieniu, rozpowszechnianiu lub wykorzystaniu wizerunku dziecka lub ujawnione na tym tle problemy;
 - 4) zainicjowanie interwencji;

Standardy ochrony małoletnich

- 5) zawiadomienie sądu rodzinnego;
- 6) złożenie zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę dziecka.
2. Osoba odpowiedzialna za ochronę dziecka prowadzi odpowiednią dokumentację dotyczącą interwencji.
3. Ewidencję zdarzeń, o ile jest prowadzona w formie papierowej, należy przechowywać w odpowiednio zabezpieczonej szafie metalowej, do której dostęp ma osoba odpowiedzialna za ochronę dziecka oraz dyrektor placówki.

XXI.

1. Do osoby odpowiedzialnej za udzielanie wsparcia dziecku należy:
 - 1) opracowanie planu pomocy dziecku;
 - 2) monitorowanie wsparcia udzielanego dziecku;
 - 3) modyfikowanie planu wsparcia zgodnie z potrzebami;
 - 4) wnioskowanie do dyrektora placówki o powołanie zespołu interwencyjnego w sytuacjach wskazanych w procedurze interwencji.

Część III. Procedury podejmowania interwencji i udzielania wsparcia

Szkolenie personelu i informowanie dzieci

XXII.

Pracownicy placówki są regularnie szkoleni w zakresie rozpoznawania czynników ryzyka zagrożenia dobra dziecka oraz symptomów krzywdzenia dzieci.

XXIII.

1. Należy zadbać, by dzieci posiadały wiedzę, że jeżeli:
 - 1) mają jakikolwiek problem, obawiają się lub doznają przemocy, w tym doświadczyły zachowania wskazanego w punkcie III ust. 2 ze strony pracownika placówki, innego dziecka, rodzica dziecka, rodzica zastępczego, opiekuna prawnego, innej osoby bliskiej, lub innej osoby albo;
 - 2) były świadkiem niewłaściwych, niezrozumiałych lub niejasnych zachowań wobec innego dziecka ze strony pracownika placówki, innego dziecka, rodzica dziecka, rodzica zastępczego, opiekuna prawnego, innej osoby bliskiej, lub innej osoby,

Standardy ochrony małoletnich

mają prawo i możliwość rozmowy na ten temat z osobą odpowiedzialną za ich ochronę lub inną zaufaną osobą z personelu placówki, która podejmie działania, aby udzielić wsparcia, z zachowaniem szacunku do ich prywatności.

Interwencja

XXIV.

1. Pracownicy są uważni na występowanie czynników ryzyka zagrożenia dobra dziecka oraz symptomów krzywdzenia dzieci, a jeżeli je ujawnią, zawiadamiają osobę odpowiedzialną za ochronę dziecka.
2. Pracownicy(wychowawca patron) podejmują czynności mające na celu ustalenie, czy jest zagrożone dobro dziecka przebywającego samowolnie poza placówką.

XXV.

Informacje dotyczące wystąpienia czynników ryzyka zagrożenia dobra dziecka, ujawnienia symptomów krzywdzenia dziecka lub faktu krzywdzenia dziecka stanowią dane wrażliwe i podlegają szczególnej ochronie.

Osoba odpowiedzialna za ochronę dziecka, pracownicy placówki oraz inne osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych uzyskały dostęp do takich informacji, są zobowiązane do zachowania ich w ścisłej tajemnicy.

Obowiązek ten nie dotyczy sytuacji, w których przekazanie informacji jest niezbędne do podjęcia działań interwencyjnych — w szczególności przekazania ich:

- osobie wyznaczonej do ochrony dzieci w placówce,
- dyrektorowi placówki,
- uprawnionym instytucjom i organom (np. sądowi, policji, ośrodkowi pomocy społecznej), działającym w ramach ustawowych obowiązków.

XXVI.

1. W przypadku ujawnienia czynników ryzyka zagrożenia dobra dziecka, wyznaczony przez Dyrektora Ośrodka pracownik pedagogiczny kontaktuje się z opiekunem dziecka, następnie przekazuje mu swoje spostrzeżenia na temat sytuacji dziecka, informacje na temat dostępnej oferty wsparcia, motywując do skorzystania z niego, a także informują o procedurach prawnych, które mogą zostać wdrożone, jeżeli zostanie stwierdzone

Standardy ochrony małoletnich

zagrożenie dobra dziecka (zawiadomienie sądu opiekuńczego, ośrodka pomocy społecznej bądź przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego).

2. Po przeprowadzeniu kontaktu, o którym mowa w ust. 1, wskazany pracownik placówki monitoruje sytuację i dobrostan dziecka.
3. W przypadku stwierdzenia w czasie monitorowania sytuacji i dobrostanu dziecka, zagrożenia jego dobra, należy niezwłocznie powiadomić o tym osobę odpowiedzialną za ochronę dziecka, która wszczyna procedurę interwencji.

XXVII.

W przypadku rozpoznania przez pracownika placówki symptomów krzywdzenia dziecka, podejrzenia lub stwierdzenia, że dziecko jest krzywdzone, pracownik ten ma obowiązek sporządzić notatkę służbową i przekazać uzyskaną informację dyrektorowi placówki.

XXVIII.

1. Dyrektor placówki, w zależności od sytuacji, składa do sądu opiekuńczego wniosek o wgląd w sytuację dziecka wraz z wnioskiem, o którym mowa w art. 572 § 3. Kodeksu postępowania cywilnego, zawiadamia ośrodek pomocy społecznej, zawiadamia Policję. Procedurę interwencji określa załącznik nr 2 do Standardów.
2. O czynnościach podjętych zgodnie z ust. 1 dyrektor placówki zawiadamia opiekuna dziecka.
3. W przypadku, gdy podejrzenie krzywdzenia w placówce zgłosili opiekunowie dziecka, a postępowanie wyjaśniające przeprowadzone w placówce nie pozwoliło na potwierdzenie zgłaszanych okoliczności, należy o tym fakcie poinformować opiekunów dziecka na piśmie.
4. W przypadku, gdy podejrzenie krzywdzenia w placówce zgłosili opiekunowie dziecka, a postępowanie wyjaśniające przeprowadzone w placówce potwierdziło zgłaszane okoliczności, dalsze decyzje są podejmowane w zależności od tego, kto jest osobą odpowiedzialną za krzywdzenie. Jeżeli osobą krzywdzącą jest:
 - 1) pracownik placówki – podjąć działania adekwatne do charakteru zdarzenia (np. przeprowadzić rozmowę dyscyplinującą, udzielić nagany, rozwiązać umowę,

Standardy ochrony małoletnich

odsunąć od czynności, zawiadomić organ nadzorujący placówkę, inne odpowiednie organy);

- 2) inne dziecko – zawiadomić jego rodziców lub opiekunów, w zależności od sytuacji zastosować środki przewidziane w regulaminie placówki lub ustawie z dnia 9 czerwca 2022 r. o *wspieraniu i resocjalizacji nieletnich* (Dz.U z 2022 r. poz. 1700 ze zm.);
- 3) inna osoba dorosła – podjąć działania adekwatne do charakteru zdarzenia (np. zawiadomić odpowiednie organy).

Udzielenie dziecku wsparcia po ujawnieniu krzywdzenia

XXIX.

1. Placówka zapewnia dzieciom wsparcie i bezpieczeństwo. Pracownicy placówki postępują tak, aby dzieci nigdy nie czuły, że stwarzają problem zgłaszając krzywdzenie, w tym czyn o charakterze seksualnym.
2. Placówka zapewnia odpowiednie wsparcie innym dzieciom, które były świadkami lub w jakikolwiek sposób dowiedziały się o takim czynie.

XXX.

1. Jeśli pracownik podejrzewa, że dziecko doświadczyło przemocy fizycznej lub psychicznej, zobowiązany jest do zadbania o bezpieczeństwo dziecka i odseparowania go od osoby krzywdzącej. Małoletni zostaje niezwłocznie otoczony opieką i wsparciem specjalistów wg potrzeb.
2. Po ujawnieniu krzywdzenia dziecka, osoba odpowiedzialna za udzielenie wsparcia (psycholog, pedagog) sporządza opis sytuacji dziecka w karcie interwencji na podstawie rozmów z nim, pracownikami i opiekunem dziecka oraz plan pomocy dziecku. Wzór karty interwencji stanowi załącznik nr 1 do niniejszych standardów.
3. Plan pomocy dziecku powinien zawierać wskazania dotyczące:
 - 1) wsparcia, jakie placówka zaoferuje dziecku, w szczególności oddziaływania wychowawcze, pedagogiczne, psychologiczne lub terapeutyczne;
 - 2) skierowania dziecka do specjalistycznej placówki pomocy, jeżeli istnieje taka potrzeba;
 - 3) częstotliwość i sposób monitorowania wsparcia udzielanego dziecku.

Wzór planu pomocy dziecku określa załącznik nr 3 do niniejszych standardów.

Standardy ochrony małoletnich

XXXI.

1. W przypadku podejrzenia lub ustalenia, że dziecko jest pokrzywdzone czynem o charakterze seksualnym oraz doszło do znęcania się nad nim lub podejrzenia takiego zdarzenia, osoba odpowiedzialna za udzielenie wsparcia występuje do dyrektora placówki o powołanie zespołu interwencyjnego, w skład, którego mogą wchodzić: pedagog, psycholog, wychowawca, dyrektor placówki, inni pracownicy mający wiedzę o krzywdzeniu dziecka lub o dziecku (dalej okreśłani jako: zespół interwencyjny).
2. Zespół interwencyjny sporządza plan pomocy dziecku, który odpowiada wymogom wskazanym w punkcie XXX ust. 2.
3. W przypadku, gdy podejrzenie krzywdzenia zgłosili opiekunowie dziecka, powołanie zespołu jest obligatoryjne. W takiej sytuacji Zespół interwencyjny kontaktuje się z opiekunem dziecka, w celu poinformowania o planowanych działaniach placówki oraz możliwych do podjęcia przez nich dalszych działań. Z przebiegu kontaktu sporządza się notatkę.

XXXII.

Plan pomocy dziecku jest przedstawiany przez osobę odpowiedzialną za udzielenie wsparcia opiekunowi dziecka z zaleceniem współpracy przy jego realizacji.

Część IV. Procedury przeglądu standardów i polityki ochrony

Aktualizacja standardów

XXXIII.

1. Osoba odpowiedzialna za standardy ochrony małoletnich, przeprowadza co najmniej raz na 2 lata ankietę na temat stanu znajomości i przestrzegania standardów ochrony dzieci oraz potrzeby wprowadzenia zmian w tych standardach. Wzór kwestionariusza ankiety stanowi załącznik nr 4 do niniejszej standardów.
2. Na podstawie kwestionariuszy ankiety, o których mowa w ust. 1, osoba odpowiedzialna za standardy ochrony małoletnich, sporządza raport, który następnie przekazuje dyrektorowi placówki. Część raportu stanowi ocena znajomości standardów przez personel placówki, zestawienie zgłaszanych naruszeń standardów ochrony dzieci oraz propozycje zmian.

Standardy ochrony małoletnich

3. Dyrektor placówki w terminie jednego miesiąca od otrzymania raportu, o którym mowa w ust. 2, podejmuje decyzje co do wprowadzenia zmian do standardów ochrony dzieci i powierza przygotowanie nowego tekstu osobie odpowiedzialnej za standardy ochrony małoletnich.
4. Jeśli na podstawie raportu zostanie ustalone, że stopień znajomości standardów ochrony dzieci jest niewystarczający, osoba odpowiedzialna za standardy ochrony małoletnich ma obowiązek przeprowadzić szkolenie ze standardów ochrony dzieci dla pracowników.

Ewaluacja procedur podejmowania interwencji

XXXV.

Koordynator raz w roku dokonuje przeglądu decyzji i podjętych działań oraz ocenia ich skuteczność.

XXXVI.

1. Standardy ochrony małoletnich obowiązują z dniem ich ogłoszenia.
2. Udostępnienie standardów ochrony dzieci w wersji pełnej oraz skróconej, przeznaczonej dla dzieci, następuje w sposób umożliwiający zapoznanie się z nimi przez pracowników placówki, dzieci i ich opiekunów poprzez:
 - 1) wywieszenie na holu widzeniowym w zafoliowanym skoroszycie
 - 2) zamieszczenie na stronie internetowej <https://warszawa.oow.gov.pl/>
 - 3) przekazanie służbowymi drogami komunikacyjnymi wszystkim pracownikom placówki.

Standardy ochrony małoletnich

Załączniki:

1. Karta interwencji.
2. Procedura interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego.
3. Plan pomocy dziecku.
4. Ankieta „Monitorowanie i weryfikowanie procedur ochrony małoletnich”.
5. Procedura monitorowania i weryfikowania *Standardów ochrony małoletnich*.
6. Ewidencja zdarzeń podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletnich w roku ...
7. Oświadczenie kandydata o zdolność do czynności prawnych.
8. Oświadczenie o zapoznaniu się ze Standardami ochrony małoletnich.
9. Czynnika ryzyka krzywdzenia dziecka, symptomy krzywdzenia dziecka.

Skuteczności - Wprowadzono dwa RG wkrętnie do...

DYREKTOR
OKRĘGOWEGO OŚRODKA WYCHOWAWCZEGO

mgr Jolanta Szostak

Lista czynników ryzyka krzywdzenia w zakresie ochrony małoletnich – wychowanek OOW

1. Czynniki indywidualne (osobiste):

- Doświadczenie przemocy w dzieciństwie (np. bycie ofiarą lub świadkiem przemocy domowej)
- Problemy psychiczne (np. depresja, zaburzenia osobowości)
- Nadużywanie alkoholu lub substancji psychoaktywnych
- Impulsywność, niski poziom empatii
- Brak umiejętności radzenia sobie ze stresem
- Niska samoocena

2. Czynniki związane z bliskimi relacjami:

- Przemoc w rodzinie
- Słabe więzi rodzinne lub brak wsparcia ze strony bliskich
- Konflikty rodzinne

3. Czynniki społeczne i kulturowe (systemowe):

- Wysoki poziom przestępczości i przemocy w otoczeniu
- Tolerancja społeczna wobec przemocy
- Ubóstwo i marginalizacja społeczna
- Słaba edukacja i niski poziom świadomości na temat przemocy
- Normy kulturowe wspierające przemoc

Symptomy wystąpienia przemocy i wykorzystywania

- Widoczne ślady przemocy fizycznej lub niewyjaśnione urazy.
- Nagłe zmiany w zachowaniu – wycofanie, agresja, lęk, płaczliwość.
- Zachowania seksualne nieadekwatne do wieku wychowanki.
- Unikanie kontaktu fizycznego, lęk przed dotykiem dorosłych którego wcześniej nie było.
- Nagłe obniżone zaufanie do dorosłych.
- Sygnały o nadużyciach seksualnych lub przemocy psychicznej/fizycznej (nawet pośrednie lub żartobliwe).
- Samookaleczenia lub próby samobójcze.
- Trudności ze snem, koszmary nocne, lęki nocne.

- Zaniedbanie higieny osobistej, wyglądu, stanu zdrowia.
- Informacje od innych wychowanek sugerujące możliwość nadużyć.
- Nagłe zaburzenia nastroju, depresja, zaburzenia lękowe.
- Nadmierna impulsywność, wcześniej niewystępująca

Zachowania wymagające natychmiastowej reakcji personelu

- Zgłoszenie przez wychowankę faktu przemocy lub nadużycia.
- Zachowanie wskazujące na doświadczenie wykorzystania seksualnego lub przemocy (np. rysunki, opowieści).
- Bezpośrednie zagrożenie życia lub zdrowia – np. próby samobójcze, samookaleczenia.

Zalecenia dla personelu OOW

Uważna obserwacja wychowanek, dokumentowanie niepokojących zachowań i objawów.

Prowadzenie rozmów wspierających, stwarzanie przestrzeni do wyrażania emocji i zgłaszania niepokojących sytuacji.

Obowiązkowa reakcja na każdy sygnał przemocy lub wykorzystywania – zgodnie z procedurami ochrony małoletnich.

Współpraca z psychologiem, pedagogiem, sądem rodzinnym i innymi służbami.

Stosowanie zasad Standardów Ochrony Małoletnich obowiązujących w Ośrodku.

Tworzenie bezpiecznego środowiska – fizycznie, emocjonalnie i relacyjnie.

*aktualizacja -
wymagawość dla 29 wzmocnienia 2025.*

DYREKTOR
OKRĘGOWEGO OŚRODKA WYCHOWAWCZEGO

mgr

Procedura interwencji
w przypadku zgłoszenia krzywdzenia dziecka
(obowiązująca niezależnie od tego, kto dokonuje zgłoszenia)

1. Odbiór zgłoszenia

- a) Każdy pracownik ma obowiązek niezwłocznie przyjąć zgłoszenie.
- b) Zgłoszenie może być w formie ustnej lub telefonicznej.
- c) Zgłoszenie może wykonać dziecko, pracownik lub osoby z zewnątrz.
- d) Pracownik odbierający zgłoszenie przyjmuje je z należytą uwagą, nie ocenia (na tym etapie) wiarygodności zgłoszenia, zabezpiecza dowody (jeśli jest to możliwe).

2. Natychmiastowe poinformowanie osoby odpowiedzialnej za ochronę małoletnich

- a) Koordynator ds. ochrony małoletnich (lub osoba wyznaczona przez dyrektora) odbiera zgłoszenie i nadaje numer sprawy.
- b) Wypełnia formularz zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia małoletniego (zgodnie z SOM)
- c) Ocenia ryzyko i potrzebę natychmiastowej interwencji oraz informuje Dyrektora ośrodka.

3. Wstępna analiza sytuacji

- a) Koordynator ds. ochrony małoletnich + zespół interwencyjny (w składzie ustalonym przez Dyrektora) oceniają stopień zagrożenia dziecka i decydują czy zachodzi podejrzenia przestępstwa.
- b) Uzupełnia dokumentację zgodnie z SOM

4. Działania interwencyjne

- a) Jeśli dziecko jest w bezpośrednim zagrożeniu życia lub zdrowia Dyrektor lub osoba wyznaczona przez dyrektora niezwłocznie zawiadomia policję lub prokuraturę.
- b) Dziecku zapewnia się bezpieczeństwo (np. odizolowanie od sprawcy, zmianę miejsca pobytu w Ośrodku, opiekę psychologa)

5. Zawiadomienie odpowiednich instytucji (w zależności od sytuacji):

Instytucja	Kiedy zawiadamiamy	Kto zawiadamia
Policja / Prokuratura	Podejrzenie popełnienia przestępstwa (np. przemoc fizyczna, molestowanie)	Dyrektor OOW lub osoba przez niego wyznaczona
Sąd rodzinny	Zagrożenie dobra dziecka, potrzeba interwencji opiekuńczej	Dyrektor OOW, psycholog, pedagog
Rodzice / opiekunowie prawni	W każdym przypadku jeśli dziecko jest niepełnoletnie.	Dyrektor, psycholog, pedagog

6. Wsparcie dziecka

a) Psycholog / pedagog / wychowawca w ramach wsparcia prowadzi z wychowanką rozmowę wspierającą, zapewniają poczucie bezpieczeństwa, monitorują stan psychiczny wychowanki, opracowują plan wsparcia.

7. Dokumentacja i monitorowanie

a) Prowadzona dokumentacja jest archiwizowana.

Uwagi końcowe:

Procedura obowiązuje **wszystkich pracowników OOW** (w tym pracowników ochrony i personel administracyjny).

Każde zgłoszenie musi być potraktowane poważnie, niezależnie od tego, czy dotyczy sytuacji z ośrodka, czy spoza niej.

Wzrost i rozwój dziecka jest najważniejszą sprawą!

DYREKTOR
OKRĘGOWEGO OŚRODKA WYCHOWAWCZEGO

mgr Joanna Szaślak